

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 34(752) KAINA 15 ct.

MONTREAL, 1961 m. RUGPJŪČIO - AUGUST 30 d.

PRICE 15 ct. XXI METAI

SVEIKINAME

VISUS TAUTIEČIUS, ATVYKUSIUS Į AŠTUNTĄJĄ KANADOS LIETUVIŲ DIENĄ IŠ KANADOS, JUNGINTŲ AMERIKOS VALSTYBIŲ IR KITŲ KRAŠTŲ IR LINKI ME MALONIAI IR NAUDINGAI JĄ PRALEISTI MONTREALYJE.

Nepriklausoma Lietuva.

8-ji Kanados Lietuvių Diena

PASKUTINIS AŠTUNTOSIOS LIETUVIŲ DIENOS RUOŠOS KOMITETO POSĖDIS IŠSIAIŠKINO VISAS DETALES

Rugpjūčio 24 dieną Komiteto pirmininkas, Jonas Lukoševičius, turėjo vesti nelengvą posėdį, nes aptartinių reikalų buvo begalės, o daug kas teko ir ilgiau aptarti ir net plačiau apkalbėti ir išsiaiškinti. Tat posėdis užtruko ištisias 4 valandas.

Ypatingosios šios Dienos prašmatnybės.

Kiekviena Kanados Lietuvių Diena stengiasi kuo nors būti savaiminga ir pasireikšti originalumu. Aštuntoji Kanados lietuvų Diena taip pat turės savaimingumą, kurių nebuvo kitose Lietuvių Dienose.

Pirmą kartą Kanadoje tautiniam šokiama gros lietuvių liaudies instrumentų — kanklių, ragų, trimčių, lumzdelių — orkestras, kurį paruošė muzikas Zigmas Lapinas.

Grandiozinis subuvimas - balius.

Dar niekad taip nebuvo, kad trys salės būtų paruoštos subuvimui - baliiui. Šokiama pasamdyti 2 dideli orkestrai. Mais tą tvarko šv. Kazimiero parapijos moterų, šv. Onos ir šv. Elzbietos, draugijos, o loteriją — Aušros Vartų parapijos KL Katalikių moterų draugija. Žinotina, kad visos trys salės yra toje pačioje vietoje ir į jas tas pats vienas įėjimas, 7220 Hut chison St. Prie durų sustoja autobusai, kurie eina Park Ave.

Senimo pagerbtuvės bus didžiojoje salėje.

Čia kalbama apie lietuvius, kurie į Kanadą yra atvykę 1901—1911 metais, aiseit tie, kurie Kanadoje įsikūrė prieš 60—50 metų. Jie į salę įeina nemokamai ir jiems rezervuojamas stalas, kur jie gauna ne tik kamai vaises. Kviečiami visi, ir gyveną Montrealyje ir atvykę iš kitų Kanados vietų. Asmeniniai kvietimai nedaryti, nes ne pasisakė visų surašyti ir sužinoti adresų. Kitos dvi salės skirtos jaunimui.

Apie sekmadienio tvarką reikia žinoti.

Eisena nuo Aušros Vartų salės 10 val. Tai bus jaunimo eisena, bet joje prašomi dalyvauti visi lietuviai. Eisenoje kviečiamos dalyvauti ir mašinos, kurios Eiseną lydės didžiojoje salėje, pažymėtos specialiais Dienos plakatais.

Moterys, kurios turi tautinius drabužius, iš pat ryto prašomos jais pasipuošti ir eisenoje, ir pamaldose, ir akte-koncerte, dalyvauti tautiškai pasirėdžiusios, nes visa tai bus sujungta į vieną grandinę, ir nebus pertraukų, kada galima bus pasirengti.

Pamaldos Auditorijoje pasibaigs apie 1 val., o koncertas prasidės 2 valandą, todėl iš pat ryto reikia susitvarkyti taip, kad į namus nereikėtų grįžti.

Pertraukos metu galima bus užkąsti vietoje.

Auditorija paruoš užkandžių ir gaivinančių gėrimų bei kavos, todėl po pamaldų, kuriuos užsibaigs apie pirmą valandą, galima bus ir užkąsti ir trumpai pasivaikščioti, nes 2 v. prasidės aktas - koncertas.

Mašinų valdytojams žinotina, kad prie Auditorijos yra daug vietos pastatyti mašinoms.

Po pamaldų visiems reiks iš salės išeiti, nes reiks ją sutvarkyti koncertui ir išvėdinti.

Įeiti į Aktą - Koncertą galima bus ten pat prie įėjimo gavus pakvietimą,

kuris bus pridėtas prie tradicinio Lietuvių Dienos Metraščio. Bet kas nebus reikalingas kelių metraščių (šeimos), nes galima bus įeiti tik su pakvietimu (be Metraščio), Komitetas bus dėkingas ir Metraščių sunaudos kitiems reikalingam.

Kitos smulkmenos paskelbtos ši onumerio skelbime, kurį prašome perskaityti.

Visokius gi neaiškumus prašoma išsiaiškinti Dienos metu Informacijos centre — Aušros Vartų salėje, 1465 rue de Seve. Telefonu PO 8-0037.

JAUNIMO PARADAS

Pareikšti savo kūrybinius sugebėjimus jaunimas visados ilgdavosi. Ir lietuviškai visuo menei yra visad miela matyti savo vojo jaunimo jėgą ir grožį.

Šia prasme ir Aštuntosios Kanados Lietuvių Dienos Montrealyje rengėjai turėjo tai omenyje ir stengėsi visu nuosirdumu rasti galimybių aktyviai dalyvauti lietuvių Dienos programoje.

Šeštadienį, jaunimas spjotuos. Tą pačią dieną vakare gražioje salėje, atskirai nuo kitų, jaunimas turės progą lietuviškoje aplinkoje praleisti jaukiai vakarą.

Sekmadienį, prieš piet, vyks ta jaunimo paradas — eisena. Tvarka numatoma sekanti.

Lygiai 10 val. ryto, visas jaunimas kviečiamas susirinkti prie Aušros Vartų bažnyčios, 1465 De Seve Str., Montrealis. Telef. PO 6-5755. Čia grupos simės paradiui sekančia tvarka:

Kanados, Lietuvos ir Kvebeko vėliavos su palydovais. Parado vadovas. Orkestras. Tautiniai rūbais pasipuošusios mergaitės ir moterys. Tautiniai rūbais pasipuošęs jaunimas ir

Politinių įvykių savaitė

KARO GRĖSMĖ DĖL BERLYNO DAROSI VIS PAVOJINGESNĖ

Svarbios permainos Brazilijoje ir Alžyre.

BERLYNAS tebėra pirmoje žmonijos susidomėjimo vietoje. Per Italijos pirmininką Fanfani Chruščiovas pasiūlė derybas, tačiau tebesilaiko savo nusistatymo ir nieko jame nekeičia.

Tuo tarpu Berlyne įvykiai rodo aštrėjimą.

JAU PRADEDAMA VARTOTI FIZINĖ JĖGA.

Bolševikai panaudojo didelės jėgos „vandeningą patranką“, kurios šūviai verčia žmones iš kojų. Tą „pušką“ bolševikai panaudojo prieš vakarinio Berlyno jaunimą. Todėl, ginant savo piliečius, vakariečiai prieš tą „pušką“ išstatė tankus. Tiksliai tada „puška“ pasitraukė. Bet čia susidaro tokia įtampa, kad gaisrai prasidės užtektų labai mažos kibirkštės.

Vakariečius ne juokais sujaukino pareiškimas, kad

SOVIETAI KONTROLIUOS SUSISIEKIMĄ.

Ką vakariečiai į tai atsakys? Rytinis Berlynas atsivėrė „kinškomis sienomis“. Vakariečiai protestuoja, bet sienų negriauna, — tai gal taip bus ir su susisiekimu kontrole? Vakariečiai protestuoja prieš kontrolę, bet ką jie konkrečiai darys? Padėtis kabo „ant plauko“, bet dar neaiški. Neaiškūs ir Chruščiovo derybų siūlymas.

Vyrai. Skautės uniformuotos. Jūry skautai uniformuoti. Sportininkai. Neorganizuotas jaunimas. Šauliai. Kitos organizacijos. Visuomenė. Lietuvių Dienos ženklais pasipuošę automobiliai.

Paradas atvykęs prie Auditorijos, orkestras ir dalyviai tautiniuose rūbuose palieka prie įėjimo iškilmingai sutikti tuo jau pat atvykstančio Jo Eminencijos Kardinolo Leger, visi kiti parado dalyviai eina į auditoriją, užima savo vietas galėrijose. Tautiniais rūbais pasipuošę parado dalyviai, palydi J. E. Kardinolą ir kitus garbės svečius į auditorijos vidų ir sėda jiems skirtose vietose auditorijos arenos viduryje. Už jų jiems skirtas vietas, dalyvauja pamaldose. Po pamaldų, lygia tvarka išlydi iš auditorijos garbės svečius. Seka pertrauka ir užkandis.

Tolimesnė programos dalis, kaip bendroje Lietuvių Dienos tvarkoje. Jaunimo parada tvarko specialioji komisija ir vado vauja jam atitinkamų grupių atstovai.

Komitetas.

Brazilijoje ir Alžyre. BRAZILIJA staigiai padarė perversmą, kuris dar nežinia kuo pasibaigs. Katalikų balsai (kaip matyti — apgauliai) praėjus prezidentus Quadros, perėmęs iš demokrato Kubičekio prezidento pareigas,

GRIEZTAI PASUKO Į MASKVOS ŠUNKELIUS.

demonstratyviai panaikino Baltijos atstovybes, demonstratyviai skubiai sumezgė sąmokslą su Maskva, kurio tuo buvo pakviestas; demonstratyviai augštais ordonais apdovanoj Kubos atstovus; demonstratyviai pas komunistus pasiuntė viceprezidentą Goulartą; demonstratyviai prisileido į Braziliją gaujas sovietijos agentų. Žodžiu, jis „graziai“ atsidėjo katalikams už rinkimus.

Nenuostabu, kad braziliečiai, pamatę, kaip greit

BRAZILIJA ATSIDURIA KOMUNISTŲ DIKTATŲ ROS PINKLĖSE.

Susidarius tokiai padėčiai ir visuomenėje pasireiškus reakcijai, Quadros pasitraukė, o viceprezidentas Goulart, skubiai nutraukęs savo keliones Azijoje, skubėjo užimti pareigų, bet... Brazilija jo, kaip nemažiau įtartinio, nelaukia. Brazilijoje todėl padėtis atsidūrė krizėje, ir dar nežinia kuo pasibaigs.

ALŽYRO reikalai, Abbasui nutraukus derybas su Prancūzija, atsidūrė taip pat krizėje. Del to laikinoji Alžyro valdžia per tvarkytą. Vieton Abbas, pirmą ninku paskirtas Ben Cheda. Galima spėti, kad nauja valdžia atnaujins derybas su Prancūzija, kuri rodo norą susitarti.

KONGE, kaip atrodo, nors ir labai lėtai, bet vis dėlto einama prie susipratimo.

KONGO PROVINCIJOS SUSIARTINA.

Ir Gzenga ir Čombe jau susitinka ir tariasi, nors Čombe negali užmiršti, kaip jis buvo išlaikytas suimtas, o Gzenga negali užmiršti Lumumbos programos. Jie visi, su pirmininku Adula priešakyje, dar derasi.

TUNISO klausimas, kaip jį išsprendė JTO nepaprastoji sesija, dar nežinia kaip vystysis. Burguibia ambicingai laikosi, o tas ambicingumas susiduria su De Gaulle ambicingumu. Ar jie vėl neprieis prie kruvino ambicijų tenkinimo?

Abiem šalim patarta susitarti.

Juozas Gražys kailių siuvėjas

SPECIALUS RUGSĖJO MĖNESIO
KAILIŲ IŠPARDAVIMAS

Didelis pasirinkimas įvairių kailių:

juodas karakulis, beaveris, sheared racoon, žaketai, stoles, ir kt

6396 BANNANTYNE, VERDUN.

Tel.: dienomis AV 8-2352

po 6 val. PO 7-6183.

JIE DALYVAUS AŠTUNTOJOJE KANADOS
LIETUVIŲ DIENOJE

Op. sol. E. Kardelienė

Op. sol. Baranauskas - Baras

Muz. K. Smilgevičius

Muzik. St. Gallevičius

Labai svarbus momentas

PASIKALBĖJIMAS SU PAULIO LIETUVIŲ BENDROJŲ JONŲ MATULIONIŲ

Akivaizdoje didelio tarptautinio įsitimpimo ir nematant mūsų veiksmų tuo susidūrimo, buvo kreptasi į PLB pirmą. J. Matulionį su eile klausimų.

— Ar Tamsta, kaip PLB pirmininkas, nemana, kad lietuvių kiejį veiksniai turėtų imtis prie monių, kad Lietuvos laisvės byla neatsidurtų kokioje netikėtoje, ap sunkėjusioje, padėtyje?

— Šis momentas tikrai atrodo tuo yra nepaprastas. Po tautos okupacijos, ar nebus pats kritiškesnias. Tautos okupacijoj ir po pripažinimo nieko naujo neįvyktų. Kas reikėjo padaryti, rusai seniai jau yra padarę: žudynės, deportacijos, Lietuvos alinimas ir subaginimas, įjungimas į rusišką imperiją, pavertimas Lietuvos savo kolonija ir t. t. Bet rusams trūko vieno — Vakarų pripažinimo. Tarptautinis gyvenimas jiems bado akis, ir jie norėtų ramybės ir čia.

Mums rusiškos okupacijos pripažinimas iš Vakarų pusės būtų didelis smūgis keleriopu atžvilgiu. Pirmiausiai, mums su visais laisvinimo reikalais reikėtų eiti į pogrindį. „Iš tikimieji Vakarai“ laikytųsi savo žodžio ir laisvin. veiksmams veikimas būtų daugiau ar mažiau suvaržytas. Mūsų visa diplom. Tarnyba atsistotų ant nelegalaus pagrindo ir visokie fondai būtų geriausiu atveju užšaldyti, jei neišduoti, kaip tai padarė savo laiku Švedija. Trečia, lietuviai piliečiai tų valstybių, kurios Lietuvą pripažintų, norėdami būti ištikimi savoms valstybėms, būtų priversti sekti savo valstybės politiką ir neiti į konfliktus dėl kažkokios Lietuvos. Laisvasis pasaulis mums pasidarytų jau nebeįsivaizduojamas.

Atsižvelgiant į tą viską, ko mums būtų laimėjimas būtų didelis, o visos pavergtos tautos pastūj smūgių į nugarą.

Mūsų veiksniai šiuo metu per daug yra ramūs, kad nesiima jokių priemonių Lietuvos bylai apsaugoti ir bent ją išlaikyti lig šiolinė padėty, t. y. žaizda yra ir ji turi pasihlkti.

Manau, kad pavojingose ir jandose būtų protinga susirinkti visiems veiksmams ir ne veiksmams ir tartis. Tartis paties.

Tartis su panašiais. Tartis su draugais iš galingųjų tarpo. Nereikia tylėti matant tam tikrą pavojų. Žukikai, sukėlus triukšmą, traukiasi, tuo labiau trau-

ksis atgal padorūs žmonės, su prate, kad jų planuoti darbai ne atitinka bendrą reikalą ir dargi užgauna daugelio teises.

— Jeigu taip, tai kas turėtų imtis tuo reikalu iniciatyvos? Ar nebūtų tikslingusia, kad šiuo atveju iniciatyva priklausytų Tamstai, kaip PLB Pirmininkui, nes tai būtų pozicija, kuri faktinai yra pati neutraliausia, kai dėl kitų mūsų veiksmų, — tai vieni, tai kiti, — rezervuojasi?

— Antras klausimas yra sunkesnis. Turime veiksmų įvairių ir vis kitokios plėtės. P. L. B-nė turi turbūt aiškiausią padėtį. Turiu galvoje, kad ji yra grynai išeivijos organizacija. Kiti veiksniai ima kursą daug augstesnį, jų manymu, svaresnį ir reikšmingesnį, ir ne visada galima susikalbėti su jais, kaip lietuvių turėtų susikalbėti su lietuviu. Mums PLB Valdybai, arba kaip Tamsta sakai PLB Pirmininkui, nebūtų lengva imtis tos iniciatyvos. Tiesa, dėl mūsų mažai kas rezervuotųsi. Su politinėmis lietuviškomis grupėmis ar su jų sambūriais, dar mes nespejome sueti ir tokius santykius, kad jau reiktų rezervuoti. Bet pereinant metu praktika parodė, kad mes — PLB valdyba — nesame pagaidaujami partneriai politikos srityje. Taigi nors reikalas yra labai aiškus ir pribrendęs, bet palauksime kada kiti to reikalo imsis.

— Savo pusės norėčiau pasižadėti, kad PLB Valdyba žiūrės iš esmės ir formalinių kliūčių niekam nestatysime ir ambicijų nerodysime.

— Tamsta abejoji kai dėl kurių veiksmų dalyvavimo. Jei gu taip, tai susidaro sąlygos, kad vienokiu ar kitokiu atveju tai vieni, tai kiti rezervuojasi ir visų vienybė atrodo sunkiai pasiekiamą, — tai ar tamsta nemana, kad su tuo faktu reikia skaitytis ir sutikti, bet kadangi momentas tiek svarbus ir kovų fronto dėl kailių užsispyrimo vis vien apleisti negalima, — tai ar prasminga būtų, nežinant nieko, vis dėlto pasitarimą šaukti.

— Visai suprantu Tamstos susirūpinimą. Deja, vienybės reikalą visi linksnioja, bet jam nenusilenkia. Ir taip yra: šauks konferenciją Vlikas, turbūt nedalyvaus išėjusios iš Vliko grupės Nukelta į 8-tą psl.

D. L. K. VYTAUTO KLUBAS

SVEIKINA AŠTUNTOSIOS LIETUVIŲ DIENOS DALYVIUS IR LINKI SEKMINGAI IR MALONIAI PRALEISTI SAVAITGALĮ MONTREALYJE.

Klubo Valdyba
2159 St. Catharines St. E.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą!
Už ištikimybę Kanadai!

For liberation of Lithuania!
For loyalty to Canada!

Authorized as

second class mail, Post Office Department, Ottawa

LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“

Redaktorius Jonas Kardelis.

D.O.monic 6-6220

7722 George Str., LaSalle, Montreal, P. Q., Canada.

Prenumerata metams:

Yearly Subscription Rates:

Kanadoje\$ 5.00 Canada\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika..\$ 5.50 America & S. America..\$ 5.50
Visur kitur\$ 6.00 Other Countries\$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)
Ilgalaikiai skelbimai, pagal usitarimą, gauna nuolaidų.

Lietuvių Dienos

LABAI GRAŽI TRADICIJA

Prieš devynerius metus, Ha miltoniečių iniciatyva, pradėtos Kanados Lietuvių Dienos jau yra tapusios Kanados lietuvių tradicija.

Metai po metų tas dienas ruošdami, įsitikinome, kad Lietuvių Dienų tradicija yra tikrai graži tradicija.

Ši tradicija darosi juo gražesnė, nes ji sieja į lietuvišką vi sumą ne tik įvairiose Kanados vietose gyvenančius lietuvius, bet ir lietuvius, gyvenančius Jungtinės Amerikos Valstybėse, — ir tiesiogiai ir netiesiogiai.

Tiesiogiai, kadangi į Kanados Lietuvių Dienas iš daugelio Jungtinių Amerikos Valstybių atvyksta nemažai tautiečių. Netiesiogiai, kadangi Jungtinės Valstybės, taip gi tradicijos prasme, yra daromi kiti periodiški didieji lietuvių susitelkimai — tai Lietuvių Dainų šventės, tai Tautinių Šokių šventės, tai Kultūros Kongreso šventės.

Čia labai svarbus faktas, kad Jungtinės Amerikos Valstybės ruošiamos šios šventės JAV ir Kanados lietuvių vardu Kanados Lietuvių Dienos, su prantama, ruošiamos tikrai Kanados lietuvių vardu, bet ta prasme, kad jose lankytųsi ir Jungtinių Amerikos Valstybių lietuviai. Kaikuriuose vietovėse — Niagaroje, Windsore — Kanados Lietuvių Dienos ruošiamos kaip tikrai JAV ir Kanados lietuvių vienybės šūkiu.

Ir taip — ir JAV ir Kanados lietuvių ruošiamosios tradicinės masinės šventės iš tikrųjų yra bendros mūsų šventės. Tai yra lietuviškojo solidarumo šventės. Tai yra mūsų vienybės šventės, kuriose visi mes, kaip vienas žmogus, susitinka me tikrai viena vieniute žyme — kad esame lietuviai, visas kitas savo savybes visiškai užmiršę ir nukėlę tomis dienomis ad kalendas grecas, tiems susibūrimams, kuriems mes esame eksponuoti savo gera valia.

Tat tradicinių mūsų subuvmų — susibūrimų prasmė yra

juo platesnė, juo gilesnė, juo kilnesnė, nes šiuose susibūrimuose mes jaučiamės vien tik tai lietuviams — žmonėms. Šioms šventėms mes sugebame būti dosnūs lietuvių ir atsisakome bent viso to, kas mus vienus nuo kitų skiria. Taip pasireiškia šios gražios tradicijos kilnumas ir augstas kultūringumas. Tat ši tradicija drauge yra ir savotiška mūsų auklėjimosi priemonė, kilnumo mokykla. Net savotiška bendruomeniškumo mokykla, mokanti mus visus jungtis į vieną bendriams tikslams sambūrį.

Praėjusių devynerių metų praktika parodė, kad ir susibūrimai Čikagoje ir susibūrimai Lietuvių Dienas Kanadoje praeisioja dalyvių skaičiumi ir bendru subuvmų susidomėjimu. Tai taip pat yra labai malonus faktas.

Iš tikrųjų, kiekvienas mūsų jaučia dvasinį bendravimo reikalą. Kiekvienas nori plačiau pažinti kaimyninius kraštus ir žmones. Natūralu, nes kai plačiau žygiame į mėnulį, yra reikalingas pažinti iš arčiau kaimynines sritis.

Jaunimas gi ypač yra reikalingas bendravimui, reikalingas platesnių akiračių, reikalingas platesnių pažinčių. Todėl visu nenuostabu, kad didelis jaunimo būrys į Montrealį atvyksta net iš Čikagos, nors Čikagą nuo Montrealio skiria arti 1000 mylių. Tai gražus jaunimo pasiryžimas ir gražus jo žygis.

Aštuntoje Lietuvių Dienoje, jau yra žinoma, bus žmonių iš tolimesnių Kanados vietovių, kaip Winnipegas, Sault-St. Marie ir kitur. Taip gi bus tautiečių iš Čikagos, New Yorko, Bostono, Detroito, Rochesterio ir kitur.

Tikrai malonu yra susilaukti daugelį tautiečių į Montrealį iš visus nuosirdžiai pasveikinti Kanados Metropolisje — didžiausiam Kanados mieste ir tur būt didžiausioje, bent jau tikrai seniausioje, Kanados lietuvių kolonijoje.

J. Kardešis.

Spaudos apžvalga

„VIENYBĖS“ TEIGIMAI, GINANT SAVO NUOMONĘ, NESIDERINA SU KLAUSIMO ESME

Kokia yra „Nepriklausomos Lietuvos“ straipsnio esmė, kalbant apie Sulzbergerio siūlymus „The New York Times“ laikraštyje? — Kad netiesios tri būnas reikia griauti?

Bet keistas reiškinys, kokia, niekad negalima buvo laukti, — ir „Naujienos“ ir „Vienybė“ vienu balsu tvirtina, anot „Vienybės“ redaktoriaus — „tribūnijai“, kad... netiesios tribūnijų griauti nereikia... Tat šian dien, šių teigimų akivaizdoje, turime konstatuoti faktą, kad turime ir skirtingos etikos spaudos, nes ligšiol tebuvo žinoma, kad pagrindinis spaudos tikslas yra tiesai pasitarnauti, atseit — netiesą griauti.

Dabar „Vienybės“ redakto riaus argumentai prieš „N. L.“ argumentus.

„Nepriklausomos Lietuvos“ straipsnyje buvo kalbama apie objektyvią tiesą. Gal abejoja ma objektyvios tiesos esimu, jeigu „Vienybės“ redaktorius nuklysta į „individualinės“ „tiesos“ argumentus? Prie šių tei kias priskirti ir Staliną su komunistų naikiniu, ir „Lietuvos Žinių“ sprogdinimą, ir Hitlerio „tiesas“ ir daug tokių „tiesų“. Tokia „tiesa“ yra ir Sulzbergerio „N. L.-va“ kalba apie objektyvią tiesą, kurią Kristus apibūdino pasakymu — „Mylėk artimą, kaip pats save“, o humanistai šį principą nusakė taip: „Nedaryk kitam to, ko nenorėtum, kad tau būtų padaryta“. Objektyvi tiesa yra. Jos nenori pripažinti tikrai tie, kurie bando „žuvį gaudyti dramsdami vandenį“.

Laiškai Redakcijai

Didž. gtrb. Redakcijos

maloniai prašau ši mano pranešimą paskelbti Jūsų laikraštyje. Suprantu, dėl to įvyks eile viešų susirašinėjimų, bet tada, manau, labiau paaiškės ir vi sas šis reikalas.

Pranešimas

Visai netikėtai į mano rankas pateko raštams rašyti blankas „Lithuanian Song Festival Committee“. Jo nuorašą (foto statinį) kartu su Jungtinių Amerikos Valstybių ir Kanados Lietuvių Antrosios Dainų Šventės Komiteto blanku čia pridedu.

Kadangi „Lithuanian Song Festival Committee“ nėra tas Komitetas, kuris š. m. liepos m. 2 d. Čikagoje organizavo Dainų Šventę, esu priverstas lietuvių visuomenei pranešti:

1. Ponas K. Žirgulis, kuris „Committee“ blanku nurodė tas „Executive Chairman“, m nėtoms Dainų Šventės Komitete tokių pareigų neturėjo; jis nau dojo šiuos „Committee“ blankus ir Dainų Šventės Komitete tui nėra žinoma, kur ir kam raštai ant jų buvo siunčijami.

2. Ponas Juozas Ruokis „Committee“ blanku yra nurodėtas „Treasurer“; jam tokių pareigų Dainų Šventės Komitete ne teko eiti.

Šiuo pareiškiu, kad man, Dainų Šventės Komiteto išdinkui (kartu ir vicepirminiu kui), nėra žinoma ir nepavyko išaiškinti, ar naudojantis „Committee“ blankais buvo kreiptasi į amerikoniškas įstaigas, draugijas ar fondus prašant aukų ir ar jų buvo gauta ar ne. Man tokių aukų Dainų Šventės reikalams neteko priimti.

3. Ponas C. P. Kal „Committee“ blanku nurodytas „Legal Advisor“; ir jam tokių pareigų Dainų Šventės Komitete neteko eiti.

4. Kai kurie asmenys, „Committee“ blanku nurodyti „Board of Directors“ grupėje, Dainų Šventės Komitetas tokių pareigų neturėjo.

5. Keisčiausia, kad šiuos „Committee“ blankus slapta ai spausdino p. Vytautas Radžius, kurio buto adresas tame blanke ir yra nurodytas.

P. Vytautas Radžius, Dainų Šventės Komiteto egz. vicepirmininkas, o nuo š. m. gegužės mėn. 1 d. iki Dainų Šventės ir šio Komiteto tarnautojas — ap mokamas reikalų vedėjas, šiuo metu pradžioje, susitaręs su p. K. Žirguliu, atspausdino „Committee“ blankus be Komiteto Pirmininko ir kitų Komiteto narių žinios, juos slapta laikė, Komiteto nariams jų nerodė ir niekad apie juos neužsiminė. Šiam reikalui iškilus, nedavė dėl to pasiaiškinimų.

Nors buvau grąsinamas, bet vis dėlto ši „Committee“ reiš

Korano pavyzdys kalba ne prieš, bet už „N. L.-vą“: ją „Vienybė“ ir „Naujienos“ de gina“ už tai, kad ji pasakė daugiau tiesos, negu „Koranas“ — visi suminėtieji, su Sulzbergeriu imtinai.

Carinių laikų „Lietuvos Žinių“ pasisakymas už autonomiją netinka „N. L.-vos“ teigimams atremti, nes tai buvo pačių lietuvių pasisakymas apie save. Sulzbergeriui „N. L.-va“ neginėja teisės pasisakyti už tai, kad pav. Amerika taptų Rusijos diktatūros vasalu. Tai būtų jo teisė. Bet Sulzbergeris kalba ne apie New Yorko iškeitimą Nikitai už Berlyną, bet apie Lietuvos iškeitimą. Kokia teise jis taip kalba? Kokia teise jis įtaigoja milijonus „The New York Times“ skaitytojų pripažinti smurtą ir okupaciją? Ne, gerbiame, jeigu negalite pasakyti objektyvios tiesos, tai geriau patylėkite. Bus sveikiau ir jums ir... bendram reikalui, grindžiamam objektyvios tiesos principais.

Tiesa yra toks reikalas, už kurį reikia kovoti, jeigu kiti taip negalima, tai ir atominiais ginklais. Ir tai yra kova su netiesa, ir tai yra netiesos tribūnijų griovimas.

kalą iškeliau aiktėn. Juo labiau, kad apie jį jau plačiai kalbama ir daug kas teiraujasi.

Lietuvių visuomenė, taip gausiai Dainų Šventėje dalyvavusi ir šventės organizavimą žymiomis aukomis parėmusi, turi manau žinoti, kad Dainų Šventė buvo palydėta ir tokių veiksmų.

Priedas: minėti blankai.

Teodoras Blinstrubas,

Antrosios Dainų Šventės Kaimietų Vicepirmininkas ir Izdimnkas.

Čikaga, 1961 m. rugpjūčio m. 16 d.

● Prof. Z. Ivinskis į JAV atvyks rugpjūčio 26 d. ir išbus apie keturias savaites. Svarbiausias jo kelionės tikslas — dalyvavimas Liet. Katalikų Mokslo akademijos suvažiavime, kuris įvyksta Čikagoje rugsėjo 2—4 d.

● Lietuvių dailininkų paroda rugsėjo mėnesį ruošiamą Hamburge. Pagrindinius organizavimo darbus atliks laikraštininkas Gediminas Šlikas.

● Jonas Dainauskas baigia vesti pirmąją Lietuvos statutą (1529 m.) į lietuvių kalbą. Verčia su visomis pastabomis, pri dėtomis tą statutą spausdinant.

Truputis papildymų ir pataisų

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJAI

RAŠO PROF. MYKOLAS BIRŽIŠKA

Atstačius 1954 m. mano bro lį Vaclovą iš Lietuvių Enciklopedijos vyriausioje redakto riaus pareigų, pasitraukiau ir aš iš redakcinės komisijos ir iš viso iš bendradarbių tarpo, pasilikdamas tikrai Enciklopedijos emėju ir skaitytoju. Supras damas betgi bostoninės Enciklopedijos didelę tautinę reikš mę ne tik mūsų išeivijai, bet ir — bent ateityje — Tėvynėje li kusiai, bolševikų prievartaujamai, visai Lietuvių Tautai, ne virtau nei mūsų Enciklopedijos priešu nei jos kenkėju. Susilai kau ir nuo kritikos. Nesu atkal binėjęs nuo jos nei emėju, nei bendradarbių ir nuosirdžiai ra ginu kiekvieną ją palaikyti. Ia čiau skaitau ją neprisimerkęs, tad ne kartą krinta man į akis ne tik spaudos riktai, kurių vis ir vis pasitaiko, bet ir šokie ar tokie turinio trūkumai. Tik ar buvo ir ar bėra kur pasaulyje, vis viena kuria kalba leidžia ma, tokia enciklopedija, kurio je nebūtų nei trūkumų nei rik tų? Tad ir nesistebėkime sa voje nemažai jų rasdami, ir ne darykime dėl to didelių „isto rijų“. Kas kita, jog ir nesimant Redakcijos „mokyti“, lyg ir sa

vaimė kyla skaitytojų pareiga dėl pastebėtųjų klaidų bei klai delių ispėti spaudoje bendra skaitytojus, kad jų nekartotų. Skaitydamas paprastai jų nežy mėjau, todėl čia patieksiu tik kaitką prisimės, kitai progai pa likdamas dar ką prisiminti.

1) Gabrys Parsaitis Juozas (VI, 1955 m.) — manau, kad reikėtų pridurti du mažesnius: A) kad V. Kapsukas 1919 m. demonstratyviai atmetė J. Gabrio pasiūlymą su „nuolatinio kontakto“ ir B) kad Kaune dailės parodoje G. daužė A. Sme tonos biustą.

2) Gervėčiai (VII, 1956 m.) — nenurodyta, jog 1939 m. bolševikai juos priskyrė Gudijos SSR-ai, nors 1920 VII 12 sutartimi G-čiai turėjo priklausyti Lietuvos Respublikai. Tai Varnėnų valsčius, kuris yra Gervėčių vakaruose, sugudėic-sulenkejo vietos dvarininkams Abramavičiams nekenčiant lietuvių ir dar baudžiavų laikais verčiant juos prie mišrių vedy bų su gudais, Bervėčiai išsigel bėjo kaip tautinė lietuvių sala dėl vietos dvarininkų Minčikų palankumo lietuviams.

Nukelta į 7-tą psl.

Rochesterio choras, vadovaujamas Jono Adomaičio, įpildys programą Tautos šventės minėjime St. Catharinė, š. m. rugsėjo 9 d.

Š. m. rugsėjo mėn. 9 d. St. Catharines mieste, Merriton Community Hall, rengiamas

Tautos šventės minėjimas

Programoje: minėjimo atidarymas, invokacija, paskaita ir meninė dalis.

Meningę programą įpildys

ROCHESTERIO CHORAS IR TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖ.

Po programos šokiai priegeros europietiškos muzikos. Veiks turtingas bufetas su šiltais valgiais ir įvairiais gėrimais.

Pradžią punktučiai 6 val. p. p. Bufetas veiks nuo 5 val. p. p.

Maloniai kviečiame atsilankyti visus lietuvius iš tolimų ar artimų apylinkių.

St. Catharines lietuvių b-nė ir organizacijos.

St. CATHARINES, Ont.

SLA 278 KUOPA MINĖS 75 METŲ SLA ĮSISTEIGIMO SUKAKTĮ.

Po vasaros atostogų šiek tiek pailsėję, pasigavę geresnės ryžties ir naujesnės energijos, kuopa ir vėl sukruto prie darbo. Paskutiniame valdybos posėdyje nutarė 75 metų SLA įsisteigimo sukaktį pažymėti iškilmingai. Iškilnėms datą pasirinko š. m. spalio 21 dieną, šeštą dieną, unijos salėje, 3 Chesnut St., St. Catharines, Ont. Minėjimo žodžiui tarti pasiryžta kvie sti net iš Centro įtakingesni as menį. Minėjimas norima dary ti ne viešo parengimo būdu, bet privatinio pobūdžio arbātė le, panašiai, kaip buvo surengu si Toronto kuopa. Pasiruošimas jau pradėtas ir reikia tikėtis, iš anksto pradėtas darbas atneš gerų vaisių. Tai iki malonaus pasimatymo spalio 21 d., ne kur kitur, o tik SLA kuopos minėjimo baliuje.

SUKRUOTO IR BENDRUOMENĖ

Rugsėjo 9 dieną, St. Catha

rines apylinkės valdybos pa stangomis yra rengiamas Tautos šventės viešas minėjimas. Programai yra išskiesti net Rochesterio choras ir tautiniai šokiai. Žodį tars iš Wellando K. Stankevičius. Salę pasirinkta didžiulė Merriton Community Centre Hall viena apylinkėje į geresnių, erdvi ir patogų visie ms šokėjams. Reikia tikėtis, kad šokėjai ir visi kiti pasinau dos ta proga, o prie to turime neužmiršti, kad kiekvieno lietu vi pareiga palaikyti savo bendruomenę.

KLEBONAS MINI 20 METŲ KUNIGYSTĖS SUKAKTĮ.

Apie 12 metų kaip St. Catharines mieste yra įsikūręs Pranciškonų vienuolyno skyrius, kurio viršininkas eina Niagaros pusiasalio lietuvių klebono pareigas. Prie vienuolyno patalpų yra pastatytos dvi salės, vie na mažesnė 50 žmonių ir antra

ji didesnė — porai šimtų žmonių. Didesnioji dabar remon tuojama. Jos viršininku ir kle bonu ketvirti metai yra Tevas Bernabas Mikalauskas, OFM. Šiais metais pasirodo jam su kanka 20 metų kunigystės, kurias rengiasi atšvęsti gan iškil mingai. Tos iškilnės, pagal iš siuntintus pakvietimus, įvyks 1961 m. rugsėjo 10 d. 10 val. ryto pamaldomis St. Catharines Tėvų Pranciškonų naujai atremontuotoje koplyčioje (taip yra šaukiama didesnioji salė). (Po pamaldų tuojau ma žojos salėje kavutė. Kvietimus pasirašė bažnyčios komitetas: P. Meškauskas, J. Kalainis, S. Janušonis, A. Žinaitis ir A. Stankevičius.

P. Kovas.

TAUTIETI,

Remk „Nepriklausomos Lietuvos“ laikraščio Mašinų Fondo vaju, nes tai yra svarbus lietuviškas reikalas.

Remdamas „Nepriklausomos Lietuvos“ Mašinų Fondo vaju kartu paremsi Lietuvos laisvini mo ir lietuviybės išlaikymą darbą.

Lietuviški reiškiniai, kurių negalima nutylėti

RAŠO BRONIUS ABROMONIS

6 REIKŠMINGŲ DATŲ MINĖJIMAS

Motinos Diena

Kultūra sukūrė tradicijas, kurios palaiko ir gaivina mūsų tyruosius jausmus, žmoniškumą ir skatina gerą valią. Tas datas mes turime atsiminti. Taip gegužės antrąjį sekmadienį yra švenčiama Motinos Diena. Kaip mes pagerbiame motiną, kuriai kiekvienas mūsų esame skolingi savo gyvybę? Čia noriu suminėti vieną pavyzdį, patimtą tiesiog iš gyvenimo.

Augštesnieji Lituanistiniai kursai ruošia tradicinį Motinos minėjimą parapijos salėje. Minėjimas pritaikytas tuojuo pamaldų, jie visus maloniai kviečia. Turininga paskaita motinos mintimi, jaunieji studentai atlieka puikiai paruoštą meninę programą. Po minėjimo studentės vaišina mamytes ir visus svečius skanias kepsnias ir kavą.

O kiek mūsų dalyvavo? Vos tik pamaldoms pasibaigus, dar kunigas nenuėjo nuo altoriaus, didesnė pusė išbėgo iš bažnyčios, ir į minėjimą susirinko negausūs būrelis. Aš netikiu, kad tie pabėgėliai ir tie, kuriems leido aplinkybės, bet neatvyko, neturėjo motinos.

Motinos Dienos minėjimas ruošiamas tam, kad bendrai prisimintume ir kuo iškilmingiau pagerbtume visas minėjamąsias ir nesančias, gyvas ir mirusias motinas, nes yra motinų, kurių nėra kam prisiminti pasveikinti.

Baisiojo birželio trėmimų minėjimas,

į kurį kviečiami visi ir kiekvienas pareiga atsilankyti, o kiek atsilankome??? Nenorėdamos priešams daryti gardaus juoko ir propagandos, vietovės nenurodau ir skaičiais neoperuoju.

1940 metais birželio mėn. 14—15 trėmimo mūsų brolių, seserų, tėvų ir kūdikių dienomis, mūsų širdys buvo perpildytos skausmo, o akys pripildytos ašaromis, ypač buvusiųjų liudininkais. Nejaugi gyvenant laisvame krašte neblogo ir laisvu gyvenimu, mūsų širdys tiek sukičėjo ir mes tapome tokiais kietaširdžiais, kad nerandame laiko atlikti savo šią šventą pareigą, atsilankyti — prisiminti ištremtuosius ir pareikšti veningą, galingą dėl to protestą. Deja... yra naujų atvykusių lietuvių tarpe dar ir tokių, kurie sako, kad neteisti į Sibiro kamargas yra už lietuvių. Pasigendame ir mūsų sielų ganytojų Išeinant iš minėjimo, vienas tautietis pareiškė: „O kur mūsų partiečiai?“. Aš neliečiu tų są-

žiningų lietuvių, kuriems aplinkybės, darbas neleidžia dalyvauti. Mūsų širdies sukičėjimą ir jausmų atbukimą mes patys galime lengvai pagydyti mums žinomais ir nieko nekainojančiais vaistais, o užtikrinu, kad iki kitų metų pasveiksime, tik su sąlyga, kad tvirtai nusistatysime daugiau ta ligą nesirgti.

Tas pat pasakytina apie Vasario 16, Mažosios Lietuvos, Tautos, Kariuomenės švenčių minėjimą. Tai svarbios datos, kurios yra būtina minėti.

TAUTINĖS RELIKVIJOS

Liaudies audiniai ir drožiniai.

Kiek lietuviškų relikvijų puošia mūsų gyvenamus butus? Lengviau juose rasti dėžę, kita alaus ir kitų gėrimų, negu liaudies meno audinių, medžio drožinių ir lietuviškų paveikslų.

Kodėl nesudaryti mūsų kambaruose lietuviško jaukumo, kuris išblaškytų mūsų kasdieninį gyvenimo pilkumą svetimame krašte ir reprezentuotų mūsų seną ir gražų liaudies meną?

Mes turime žmonių, kurie rūpinasi jo išlaikymu. Kanadoje tautinius drabužius ir audinius gamina, to meno žinovai specialistai lietuviai, pav., pp. Tamošaičiai. Su lietuviškais medžio drožiniais yra blogiau. Jei gu kur randame jų, tai yra pasukomis padaryti, o kiti net menko darbo ir išvaizdos. Yra lietuvių, kurie sielojasi tuo reikalu, bet žinodami mūsų abejingumą, nedrįsta organizuoti jų gamybos ir rizikuoti, nes vargu ar užsidirbtų duonai ir druskai.

O būtų labai gražu ir savaimingai, originalu, kad savo butus papuoštume tautiškai. Mažiau juos būtų parodyti ir gyventojams.

(Seks: Lietuviškos plokštelės).

KANADA ŠVĖS 100 METŲ SUKAKTUVES 1967 M.

Konfederacijos įstatymu (Act of Confederation) keturios išbarstytos ir atskirai įsikūrusios provincijos — Ontario, Quebec, Nova Scotia ir Newfoundland — savanoriškai apsijungė ir pasivadino Kanados Dominija. Tai įvyko 1867 m. liepos 1 d. Kanados šimtmečio Taryba, ne valdžios organizacija, susikūrė organizuoti ir skatinti kanadiečių kuoplačių susikaktuves atšvęsti. Montrealio bankas (Bank of Montreal) pranešė tuo reikalu savo planą — steigia 50 stipendijų studijuoti universitetuose jauniems kanadiečiams. (CS).

Garbingos sukaktuvės

MARIJOS VARNIENĖS 75 METŲ SUKAKTĮ MININT

Marija Varnienė yra pirmoji lietuviškaitė pionierė montesori ninkė, kuriai š. m. rugpjūčio 26 d. sukanka 75 metai. Ji prieš 30 metų atvežė Montessori auklėjimo idėjas į Lietuvą, kur savo vardu turėjo Montessori mokyklą vaikams nuo 2 iki 10 m. amžiaus. Jinai buvo šv. Minis terijos pripažinta ir finansiskai remiama. Tremtyje irgi auklėjo lietuvių mažiausiąją kartą, užsitarandama, kaip savųjų, taip ir vokiečių bei prancūzų augšto įvertinimo, kaip pedagogės ir kaip montesorininkės.

Nežiūrint nieko, ji veikli ir energinga. Čia Amerikoje ne nūlsta beldžiasi į lietuvių širdis, protus bei sąžines, rašindama pirmoje eilėje cūsių pinto mažojo vaiko, iki mokyklinio amžiaus lietuviuko teisingu auklėjimu. Ji veikia dviem frontais: praktiškai ir teoretiškai. Ji rodo, kad montesorininkė auklėjimo principų supratimas ir tinkamas jų pritaikymas iš mažens gali užtikrinti tėvų kalbą ir tautinės kultūros bei pačią išlaikymą. Tas ir sudaro laidą tautos nemirtingumui iš eivijoje.

Daugelis tėvų ir motinų jau išgirdo šį balsą ir pasinaudoja mi paskaitomis, straipsniais bei praktiškais patarimais, sekmingai bando užkirsti kelią lietuviškam indiferentizmui.

Marija Varnienė turėdama 50 metų pedagoginę patirtį ir būdama išstudjavusi visus auklėjimo metodus yra pats moderniausias ir moksliausias bei lietuviškiausias. Tai paskutinis mokslo žodis, lečias dvasiškai mažojo vaiko, kuris sutinka su Milano psichiatrijos prof. C. Grisoni M. D., nuomone.

M. Kucinienė.

Anapus geležinės uždangos

SIEMFTINĖS JONINĖS LIETUVOJE

Rambyno kalne.

Nors ir kaip tramdo ir varžo okupantai Lietuvos žmonių gyvenimą ir tautines tradicijas, jėga bandydami primesti rusišką, — vis dėlto lietuviai galvališkai tradicijas palaiko ir tęsia tas pačias, kurios buvo nepriklausomoje Lietuvoje.

Joninės, nors šis vardas vengiamas naudoti, kaip „trefnas“ ir ne bolševikinis, vis dėlto Joninės gyvos. Tegul ir joms uždedamas okupanto štampos. Joninės ir jėka neišvengiamomis Joninėmis. Joninės ir šiemet atšvęstos Rambyno kalne. Štai kaip jos vyko.

Ant legendomis apsupto Rambyno susitikimo Jurbarko, Skaudvilės, Šilutės, Tauragės ir Pagėgių rajonų jaunimas. Nuo Baltijos jūros, nuo gintarinių krantų palangiečiai atvežė pučiamųjų orkestrą. Iš Vilniaus atvyko Liaudies ūkio tarybos vyrų choras. Šiauliečiai saviveiklininkai atsuntė savo estradinį ansamblį. Kol saviveiklininkai derino dūdas, savo jėgas išmėgino žirginio sporto mėgėjai. Didžiulėje Nemuno lankoje skriejo Pagėgių ir Žagarės, Kauno ir Vilkinės rajonų žirgai.

Tūkstantčiai žiūrovų lipa į staigų, augstą kalną, susirenka į spalvingai išpuoštą aikštę. Ties mitai ir į padangę skriejančios raketos praneša, jog šventė prasideda.

Ažuolo lapais padabintais deglais uždegama šventinė užgnis.

Keturiose aikštėse vyksta šventinė programa, ir žiūrovams sunku visur suspėti. Vienur daina ir šoku varžosi penkių rajonų saviveiklininkai, kitur

- sportinės varžybos. Kauno Po litechnikos ir Kauno Kūno kultūros institutų studentai atlieka gimnastikos ir akrobatikos pratimus. Žmonės stebi šaudymą iš lanko, ritinio, tinklinio, šokso, imtynių ir sunkmų kilnojo, virvių traukimo varžybas. Nusileidę prie Nemuno, gėrisi jo vandeniu skriejančiomis motorinėmis valtimis.

Vakare kalnu pravažiuoja karnavalo mašinos, praeina šimtai jo dalyvių.

Štai ir sutemo. Nustojo ošus giria. Bet Rambyno kalne dar ilgai skambėjo dainos, apie meilę gimtąjam kraštui.

Žinoma, okupantas nebūtų okupantu, jeigu nesistengtų vis ką pajungti savo naudai, todėl ir ši tautinė lietuvių šventė, Josinės padėties, bet jis pats pasijuto įtrauktas į jos vylingas pinkles.

Negalėdamas atiduoti skolos trims našlėms, jis sugalvojo vaidinti beprotį ir tokiu būdu išvaduoti iš skolų mokėjimo ir išbausmės, jeigu jų nesumokės. Jam tebesant beprotnamy, vienas jo draugas (George Sanders) sugalvojo pats pasipinėti gauti iš naujai praturtėjusio laidotuvių direktoriaus. Į pagalbą jis pasikvietė baronienę, kuri gudrumu perėmė laidotuvių direktoriaus namus ir jį patį palaidojo.

Komedija sarkastiškai juokinga ir įdomi. Visi minėti atstatai savo vaidmenis atlieka puikiai.

●Kompozitorius Stravinskis pats dirigavo savo operos „Ros signol“ (lakštingalė) spektaklį Washingtono operoje.

Apie milijoną dolerių

JURGIO KATEIVA

1961. VII. 26. „N. Lietuvos“ Nr. 30(748) iš spausdinome Dr. A. Razmos pranešimą apie Lietuvii Fondo ir teigiamai įvertinome šio Fondo steigimo su manymą. Norėdami dar plačiau skaitytojus paminėti apie šį reikalą, duodame iš 1961 m. Sėjos Nr. 2 Jurgio Kateivos straipsnį.

N. L. Red.

1. Gražusis sumanymas

Bene pats pirmasis dr. K. Drangelis prieš keleris metus viešai iškėlė sumanymą sutelkti didesnę dolerių kapitalą ir iš jo nuosimčių finansuoti kultūrinius, politinius, šalpos ir kitokius lietuvių išveivijos reikalus. Vieton rinkimo aukų Attui, Vlikui ir jo Tautos Fondui, Balfui, Kultūros Fondui, Lituanistikos Institutui ir kitoms fondams bei fondeliams būtų įkurtas vienas didelio kapitalo fondas ir iš jo apyvartotos pajamų remiama visa lietuviškoji veikla. Praėjusiais metais šį sumanymą iš naujo atgaivino kiti asmenys. Prasidėjo spaudoj ir visuomeniųjų gyvos diskusijos milijoninio dolerių fondo sudarymo klausimu. Išryškėjo šitoks projektas: Numaityti porą tūkstančių finansų kaip pajėgių asmenų bei organizacijų, galinčių aukoti fondui po vieną tūkstantį dolerių, bent iš pusės jų išrinkti po 1000 dol., sudaryti 1.000.000 dol. kapitalą, kurį laikyti patikimame banke ir iš procentų kiekvienais metais sudaryti apie 50.000 dol. minėtiems tautiniams reikalams. Šio fondo nuostatus parengtų, fondą tvarkytų ir jo lėšas skirstytų bei kontroliuotų pačių fondo sudarytojų - aukotojų rinktieji atstovai.

Sumanymas yra rimtas ir gražus. Fondą įkūrus ir tinkamai jį betvarkant, būtų patikrintas nuolatinis svarbiųjų lietuvių išveivijos darbų finansavimas. Atkristų žymia dalimi nuobodžių smulkių aukų rinkimas. Žinoma, kaip ir kiekviename didesniame darbe, atsirastų įvairių problemų, kurias fondo nariai ir jų atstovai turėtų iš anksto numatyti ir išspręsti.

2. Kaikurios Fondo problemos

Nemenkomis pastangomis per eilę metų reikėtų surinkti didelę pinigų sumą, mažiausia vieną milijoną dolerių, gi iš jo būtų gaunama aik apie 50.000 dol. palūkanų per metus. Žinoma, nuomone, šių pinigų toli gražu nepakaktų išveivijos svarbiems kultūriniais, politiniams, šalpos ir kitiems reikalams. Kai kurių manymu, reikėtų sutelkti ne vieną, bet tris milijonus dol. su apie 150.000 dol. pajamų per metus. Lengva pasakyti „surinkti tuis milijonus dolerių“, bet gana sunku tat iš tikrųjų įvykdyti.

Visi pastebime, kad doleris

is lėto krinta, pinga. Sudarius dolerinį kapitalą ir pinigų tikrai jai vertei kritus, atsirastų ne gražinami visuomeninių pinigų nuostoliai. Doleriui žymiai atpigus, ne ką gero atliks ir su 50.000 dol. arba 150.000 dol. Atsiranda sumanymaus milijoninio kapitalo išnaudojimo problema.

Kiekvienam aišku, kad čia, laisvosios išveivijos lietuvių eilėse, didesnį piniginių kapitalą galima surinkti tik tuo atveju, jei gu bus visuotinis visuomenės pasitikėjimas telkėjais, fondo tikslais, jo teisine ir administracine struktūra. Paskubomis ir neapdairiai fondą steigiant, galima visą gražųjį sumanymą palaidoti ir dar pakenkti svarbesniems lietuviškiems reikalams. Atsiradus visuomenėje neaišku mam ir nepasitikėjimui fondu, vargu bau kas abejotinam reikalui ir dešimt dolerių norės skirti, o ką jau bekalbėti apie tūkstančius ir milijonus...

Be gilesnių rimtų studijų ši fondą lengvaplėdžiai organizuojant, galima pakenkti pagrindinėms ir labai svarbioms politinėms bei šalpos darbą dirtančioms organizacijoms — Attui, Vlikui, Balfui ir kt. Asmenys bei organizacijos, skyrę lėšas milijoniniam fondui, vargu bau norės aukoti minėtiems gyvybiniam politikos ir šalpos centrums. Dėl neapdairumo fondas nesudarytų, o svarbioji visuomenės parama Attui ar Balfui sumažėtų arba visai nutrūktų. Daug kas lengvai galėtų pasiteisinti: „skyrčiau tūkstančių dolerių, ar rengiuosi aukoti šią sumą milijoniniam fondui, ir nieko daugiau nenorim girdėti apie kitas pareigas politinio darbo ar šalpos reikalus“...

Atsirastų ir daugiau įvairių problemų. Teks jas visas nugalėti. Bet daugelis rimtų kliūčių išnyks, jeigu fondas tinkamai bus organizuojamas.

3. Fondo kūrimas

Išryškėjus viešose diskusijose lietuvių milijoninio fondo su manymui, jo iniciatoriai pralėjo sudaryti autoritetingą komisiją iš visų politinių kryptių visuomenininkų: Alto ir Balfio, ekonomistų, bankininkų, teisininkų, gydytojų, inžinierių, realistatininkų, dvasiškų ir iš pirmųjų aukotojų atstovų, fondo steigimo projektui paruošti, ap-

Nukelta į 6-tą psl.)

V. SIRIJOS GIRA

Voratinkliai draikės be vėjo

Romanas

38.

Išėjęs į gatvę, Barvainis stabtelėjo, galvodamas, kurio pusėn čia eiti, ir nužingsniavo pas Lilę.

Jinai atidarė jam duris, apsilivikusi apsiaustu.

— Atėjot ar išeinat? — paklausė Barvainis.

— Išeinu.

— Pasimatymas?

— Žinoma. Su Žeraru Filipu. Tur būt, nė negirdėjot, kas tai toks?

— Atsitiktinai žinau. Šokėjas, filmuose šoka, tiesa?

— Filmuose, bet ne šoka. O jei šoka, tai tik pro langą, kai jį užklumpa pas mylimąją. Tiksliau sakant, šoko, būna kartinis laikas.

— Gerai, kad Vilniuje neaugšti namai, — bandė pajauti kauti Barvainis, bet Lilė nesijuokė, o ir pats jis supyko ant savęs už tokį menką humorą. — Be šito artisto niekas jūsų ne laukia?

— Jūs smalsus, daktare. Kam jums visa tai? Gal norite kartu į kiną? Tiesa, bilietų seniai nėra. O ir artistas jau pasi miręs.

Jie išėjo į Čiurlionio gatvę.

Nuo Vingio parko pūtė vakaris vėjas. Jis švilpė išilgai gatvės, numesdamas nuo šakų stambius sniego kšnius, o kar taitis nutraukdamas nuo galvos praeivio skrybėlę. Languose buvo šviesu, atrodė net, kad nuo tų langų darėsi šilčiau gatvėje. Abiem kryptim praskubėdavo studentai — pavieniai ir būreliais, bet daugiausia poromis; spalvotos jų kepuraitės ryškėjo apsnigtos gatvės fone.

— O pas mane buvo atlindęs Kostas, — staiga pradejo Barvainis.

— Ir ko iš jūsų prašė? Pinigų?

— Ne. Pažymėjimo, kad serga.

— Jis serga?

— Sveikesnis už mus abu.

— Kažin! Aš labai sveika.

— Na, tai už mane jis tikrai sveikesnis. Trinktelėjo durimis, net tinkle emė byrėti.

— Tai į jį nepanašu. Jis toks minkštas, švelnus. Tiesa, iki tam tikro laiko. O jei emė trauktis, vadinasi, nusprendė nutraukti su jumis pažintį.

— Kaip tik aš su juo nutraukiau pažintį.

— Jūsų sąjungininkas. Kartu skundus rašėt.

Barvainis paleido Lilės alkūnę; iki šiol jis vedė ją už parankės.

— Galėtumėt jau man neprikaišioti, — irzliai ir kartu gaudžiai atrėžė Barvainis. — Pagaliau jis jūsų pažįstamas.

Daugiau negu mano.

— Jis jums gyrėsi?

— Ne, aš tik spėjau. Manau, kad, hm, praeity.

— O jūs, daktare, mano praeitim geriau nesidomėtumėt.

Verčiau savo. Ką, jau norit atsisveikint?

— Nenoriu jums trukdyti. Be to, mums, tur būt, ne pake hui.

— Nežinau, pakeliui ar ne, bet man netrukdot. Aš, žino ma, jūsų nelaikau. Galvoju tik, kad padėsit nulipti nuo kalno, slidu.

— Puiku. Gerai, kad bent tiek galiu būti naudingas.

— Tiek galite. Beje, rytoj Kasperiūno byla teisme. Štai kam jam buvo reikalingas jūsų pažymėjimas.

— Byla? Už cementą? Kodėl gi jis nesėdi?

— Kol kas išsisuko. Suvertė ant darbininkų. Jis tikisi, kad jam teks tik už neprižiūrėjimą. Baudą gal sumokės, trestas įiekinį jam iškels, na ir panašiai.

— Mano, kad nenueis į teismą, — ir jau po bylos?

— Tur būt. Svarbiausia, jis nenori susitikti teisme su dar

bininkais. Jie gi sakys apie jį tiesą. Jis kol kas tik liudininkas, bet juk kiekvienam aišku, kaip reikalas pakryps po bylos. Gal ji jį ten pat ir sulaukyti.

— O jei nenueis?

— Tur būt, atidės bylą. Tikriausiai atidės. O jis tuo laiku vėl kokį trauką sugalvos.

Dabar jieėjo Basanavičiaus gatvę. Toli, apačioje, žėrėjo miestas. Abipus gatvės — taip pat. Šviesūs žibintai išdaiginais siūbavo, vėjo stumdomi. Čiurlionio gatvėje buvo jauku, o čia pasidarė linksma.

— Tai jūs anksčiau nežinojot, kas tai per paukštis? — paklausė Barvainis. Jo balsu slystelėjo lengvutė ironija.

— Jūs gal siūlot, kad iš kiekvieno pažįstamo reikalaučiau gyvenimo aprašymo? Jūsų anketos aš taip pat nemačiau. Ir iš viso anketos jau ne madoj. Mažai apie jus nežinau, ir ne viskas, kas man žinoma, byloja jūsų naudai. Daktare, ko jūs pas mane šiandien atėjot?

— Priekaištą?

— Nusitebimas. Jūs, tur būt, taip pat nustebot, kai pas jus užėjo Kasperiūnas.

— O jūs nustebot, kai užėjau aš. Ačiū už sugretinimą! Na, čia rodos, jau neslidu, aš galiu sau nešdintis.

— Maždaug taip.

— Jūs, gerbiamoji, rytoj teisme irgi dalyvauijat?

— Taip.

— Kaip ekspertas?

— Kaip ekspertas.

— Na, žiūrėkit, kad tas jūsų Kostas nepaleistų jums cemento gabalų į galvą.

— Koks jūs galantiškas ir sąmojingas! Tik nesijaudinkit. jo cementas minkštas, sakiau juk jums. Dėl cemento ir byla.

Jiedu šaltai atsisveikino.

„Ir ko man reikėjo eiti pas tą mergiūkštę! — išbarė save Barvainis. — Tiesa, sužinojau, ko buvo atlindęs tas žulikas. Vadinasi, ėjau ne be reikalo“.

Pasternako mirtis

PRISCILLA JOHNSTON

6.

POEMOS PARKE

Įtampa, susidarydavusi rusų žmonėms tik pamirėjus Pasternaką, po laidotuvių staiga atslūgo. Mano pažįstami rusai, anksčiau sakę neturį mažiausio noro skaityti „Daktaro Živago“, pradėjo manęs klausinėti, ar aš negalinti paskolinti tos knygos. Jų veidai rodydavo vosi nuvilti, kai išvardydavau, jog „Daktarą Živago“ dabar skaito kas nors kitas, ir dar penki asmenys laukia eilės.

Pirmomis po Pasternako laidotuvių dienomis pasklido keistas gandas: gana apokrifinė istorija, tačiau — gerai iliustruojanti to meto Maskvos mentalitą. Istorija pasakoja, kad po Pasternako laidotuvių Nikita Chruščiovas pasikvietė Rusijos patriarchą Aleksiejų keletui klausimų. Girdi, Chruščiovas paklausė, kodėl Pasternakas buvęs palaidotas Transfigūracijos cerkvės kapinių ribose. (Rusijos ortodoksų bažnyčia dvasios vadas Aleksiejus kaip tik gyvena Peredielkino). Pasternako giminės vėliau lyg pripažino, kad, galbūt, birželio mėn. 1 d. Pasternako „dačoje“ ir buvo laikomos neformalios pamaldos. Dar vėliau girdėjau, jog Transfigūracijos cerkvėje buvo laikoma Panichida — ne dulingos pamaldos — Pasternako laidotuvių išvakarėse atlektą dieną po jų. Aleksiejus, kaip skelbia toji istorija, Chruščiovui atsakė, kad iš tikrųjų Pasternakas nėra palaidotas cerkvei priklausančiame žemės plote, bet kalnelyje, kuris atsitiktinai jungiasi su šventoriaus ribomis. Gi apie cerkvėje laikytą Panichidą Aleksiejus nieko nežino.

Vieną rytą, maždaug po savaitės nuo Pasternako laidotuvių, turėjau pasimatymą mažo Maskvos parko pakraštyje su vienu iš mano jaunųjų rusų bičiulių. Jisai atsinešė išsipūtusį portfelį. Mes suradome suoliuką ir atsisėdome po šilta ryto saule. Mano bičiulis išsitraukė pluoštą rankraščių, paaiškina mas, jog tai — kylančių jaunų Maskvos poetų eilėraščiai. Pa Pasternako mirties proga, ir jie platinami visame mieste „su rosa“. Jų autoriai, toliau aiški

ISŠKIRTINAS ŠEIMININKAS

Po keleto dienų nuo atsilankymo minėto šeimininko, aš vėl stovėjau prie Pasternako kapo. Kapo vieta buvo labai nežymiai truputį pakilusi žemė ir du gėlių vaznai, vienas geltonų ir rožinių, o antras — kraujo spalvos

KULTŪRINĖ KRONIKA

S. GIRA PUOLAMAS UŽ ROMANĄ, KURĮ SPAUSDĖ NA NL.

Lietuvos rašytojų partinis vaivas M. Sluckis „Komunisto“ 7 n-ry palietė rašyt. V. Sirijos Geros „idėjinę - meninę nesėkmę“. Dėl rašytojo 1960 m. „Pergalės“ žurnale paskelbto romano „Voratinklai draikės be vėjo“ jau buvo atšūris prie kaitai Maskvos „Lit. Gazeta“ „Literatūros ir Meno“ savaitraštyje, pagaliau smarkios kritikos Gira buvo sulaukęs ir iš rašytojų dr. Jos. Dabar M. Sluckis pastebi, kad Sirijos Gira jo vaizduojamą šeimos problemą turėjęs sujungti su visuomeninio gyvenimo sferomis, interjais. Pasak Sluckio, rašytojai net mažiausias problemas turi spręsti iš partinės pozicijos, sąlytyje su gyvenimu. Girdi, Sirijos Geros romano veiksmą la baid lengva galima buvo nukelti kad ir į „buržuazinius laikus“...

DAILIŲJŲ MENŲ KLUBE

Piačiau diskutuoti Čikagoje buvusios Dainų Šventės teigiamumai bei neigiamumai. Kelni valandų susirinkimui paminin kavo Bronius Budriūnas. Se kančių pirmininku išrinktas Al girdas Gustaitis. Susirinkimas įvyko liepos 29 d. B. Budriūnas jamuose, Los Anjeleje. Čiaf

● Izraelyje rugsėjo mėnesį vyks muzikinis festivalis.

pinavijų. Nors jau buvo vakaro septinta, bet vienas, paraitytomis rankovėmis darbininkas, apie karstą kaupė žemę, kad pakilimuose būtų gafima pasodinti gėlių. Jis man pasakojo, jog Pasternako žmona tebegyvenanti viloje ir prie kapo labai dažnai atemanti.

Kapas jau buvo aptvertas nedažyta medine tvora. Pasternako poilsio vieta — pati didžiausioji visame kalnelyje. „Kodėl tokia didelė?“, paklausiau jo. Darbininkas išsitiesė vi su ūgiu. „Šeima taip norėjo“. Jisai šypsojosi. Vėliau pridūrė: „Greitai bus gera geležinė tvora. Architektas jau daro brėžinius“. Darbininkas pasilenkė, įpylė vandens į du gėlių vazonus. „Ar Jūs artimai pažinojote Pasternaką?“. „Taip“, atsakė jisai, „aš gyvenau kaimė, ir dirbau jam dešimtį metų“. „Ar jis buvo geras šeimininkas?“. „Labai puikus šeimininkas“, at sakė jis, „išskirtinai puikus šeimininkas. Maža tebėra tokių žmonių, kaip jis“.

Po tų žodžių darbininkas vėl išsitiesė visu savo ūgiu, su sirinko įnagius, ir nuėjo.

Kalnelyje, eidama per Peledielkino kaimą į geležinkelio stotį, pamačiau Transfigūracijos cerkvės šventoriuje ant suolo sėdintį senį. Nors jo absoliu

vydūnas neigė klasių kovą — tvirtina komunistai

Vilniuje leidžiamas „Komunisto“ 7 n-ry rašydamas apie filosofinę mintį Lietuvoje, J. Macevičius plačiai pamini ir Vydūną, jo filosofiją, raštus. Pasak Macevičiaus, Vydūnas, kaip objektyvus idealistas, visos esybės pagrindu laikė abstraktą visuotinę „visumą“, kurią tapatino su Dievybe. Visuomenės vystymosi svarbiausiu akcentu Vydūnas laikė materialinį tobulinimąsi. „Komunistas“ Vydūnui prikiša, kad jis savo naštuose neraginęs engiamųjų kovoti prieš socialinį neteisumą ir išnaudojimą, o migdęs juos viltimis, jog dorovingumas nugalės blogį. Kadangi Vydūnas iš viso kategoriškai neigęs klasių kovą, tad jis komunistams vargiai priimtinas.

TRISKAITA LIETUVIŲ KALBOS TARMĖS

Lietuvoje dialektologinė ekspedicija, pasak „Tiesos“ (178 nr.) Pakrojo rajono tarmės užfiksavo įdomių lietuvių kalbos morfologijos reiškinių. Tarmių būry vietinių senų žmonių kalboje sutikta daiktavardžių ir būdvardžių triskaitos vartojimo atvejų. Užrašyti triskaitos galininko pavyzdžiai. Pvz., sakoma: radau tris dobilėlius po keturis lapelius, karvę melniu

čiai nepažinojau, sustojau ir paklausiau: „Ar Jūs pažinojote poetą, vadinamą Pasternaku?“. Jis papurtė galvą. „Gal ir buvo toks žmogus“ atsakė, „bet jeigu buvo, aš niekada jo nepažinojau“.

Boris Pasternak

HAMLETAS

(Iš Dr. Živago)

Triukšmas baigė. Išeinu į sceną, Ir į durų staktą aš remiuos, Gaudau tolimąjį aidą, — kas? Lemta mano amžiu ir dienoms I mane nakties niūrumas kreiptas. Su binoklių tūkstančiais ašy. Jeigu, Tėve, Viešpatie Tu geistum, — Pro mane šią taurę praneši.

Man patinka kietas Tavo planas Ir šią rolę sutinku vaidinti. Bet dabar vaidina kitą dramą. Šitą kartą rolės man neskirk.

Bet veiksmus nustatė jau likimas, Kelio galo mums nebepakeist. Vienas aš. Aplink — farizeizmas. Išgyventi — ne lauku praeit.

(Vertė Algimantas Mackus). (Margutis).

Atsiminimai apie Ciurlionį

ANDRZEJ MARKEWICZ

3.

Kasmet rugpjūčio mėnesį eidavome su Kostuku smėlėtu, miškais apaugusiu keliu Ratnyčion ir atlaides. Ten apžūrinėdavome spalvotas pardavėjų palapines, karčiameje gerdavo me puikią duonos girą su raizinkomis ir klausydavome smuklininko pasakojimų apie 1863 m. sukilimą. Paskui eidavome prie šventoriuje palaidoto Početos kapo. Geležine tvora tris kartu per dieną... Kaip ir dviskaita, triskaitos atvejai tarmėse reti ir jų vietoje vis labiau įsigali daugiskaita. Triskaitos liekanos lietuvių tarmėse rodo didelį lietuvių kalbos senumą. E.

PASKELBTA NUDIENĖS LIETUVOS BIBLIOGRAFIJA

Lietuvių Bibliografinė Tarnyba savo 40 leidinių išleido nūdienės Lietuvos laisvoje pasaulyje spaudoje bibliografiją (1958—1960 m.). Ją sudarė A. Ružancovas. Leidinyje sužymėti ir leidiniai laisvajame pasaulyje, daugiausia rašę apie Lietuvą, jos gyvenimą sovietų okupacijos metu nuo 1940 m. Iš apie 100 lietuviškų leidinių (jų tarpe 2 dienraščiai) laisvame pasaulyje 1958—60 m. laikotarpyje daugiausia straipsnių įdėjo dienraščiai „Draugas“, „Naujienos“, žurnalai „Lietuva“, „Lituanus“, laikraštis „Dirva“, žurn. „Technikos Žodis“, be to „Darbininkas“, „Lietuvių Dienos“, „Neprik. Lietuva“ ir t. t. Šiuo metu dar rengiamos bibliografijos Vilniaus klausimu, Maž. Lietuvos reikalais (nuo 1950 m.), be to ir vokiečių okupacijos laikų. E.

ISLEISTAS FRENKELIO DARBAS

Vokietijoje C. Winter leidykla išleido pomirtinį kalbininko E. Frenkelio darbą: Freankel Ernest: „Litauisch es etymologisches Woerterbuch“ (Indogerm. Bibliothek). Lief. 1—12. Pasinaudojant veikiniais rankraščiais, žodžių parengtas profesorių Dr. E. Kersnovskio, nutiesusio Samar Hofmann'o ir Dr. E. Tangi bendradarbiaujant Dr. Anne Mergrinos buvo labai jautrios, marie Slupski. Rengiamas 13 muzikalių. Sofijos, kuri lankė Varšuvos Kauziko tapybis mo kasmet leisti ligi 2 šas. E.

Nukelta į 5-tą psl.

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis. * Leidžia ir redaguoja: G. J. Lazauskas, Eina penkti metai.

Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS

1649 N. Broadway, Melrose Park, Ill., USA.

Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

Dėmesio Kanados lietuviams

LAIKAS PRISIARTINO

Antras šventraščio Studijavimų tomas. 358 puslapių knyga, kurioje aiškinama Biblijos pranašystės, liečiančios mūsų laikus. Vienas skyrius ypatingai aiškina mūsų Viespaties atėjimą; kitame smulkiai aiškinama apie Antikristą, kas jis yra, kur jis yra, kokie jo darbai, ir t. p. Knyga tvirtais drobės apdais. Kaina \$ 1. Užsakymus siųskite šiuo adresu: L.B.S.A., 212 E. 3rd St., Spring Valley, Ill., USA.

Tik dabar jis prisiminė, kad laikas juk vakarieniauti. Jis įsuko į pirmą pasitaikiusią užkandinę ir užsisakė savo mėgstamų dešrelių su troškintais kopūstais.

Čia jį vėl užplūdo liūdnos mintys ir prisiminimai. Štai jis sėdi šalia Geduko, priešais jį — duklė. Viktorija dalina valgi, liepia Nijolei nesikuprinti, o Gedukui priekaištauja, kad viena jo panagė kiek nukrimsta. Namuose šilta ir tyla šilimą Barvainis jaučia ne vien tik fiziškai. Ir jauku namuose taip pat, ir tyla jaukumą Barvainis suvokia ne tik savo jausmais; jam atrodo, kad jis junta tai visu kūnu, oda, net įkvepia kartu su oru.

Dabar gi jis sėdi kažkokioje užkandinėje, žmonės ateina ir išeina, o kiekvienas durų stumtelėjimas primena jam, kad nieko jau jis neturi ir neturės, laikas bėga, o jo viduje tuščia ir visam jo jausmų pasauliui teatstovauja troškintų kopūstų lėkštė: taip, būtent — kopūstų, ir būtent — troškintų.

„Kodėl gi viskas sugriuvo? — paklausė jis savęs mintyse. — Vadinasi, nebuvo nei pastovumo, nei jaukumo, nei šilumos? Negalėjo juk nei iš šio, nei iš to viskas subyrėti, lyg toli laimė būtų buvusi sulipdyta iš smėlio. Ar iš Kasperiūno cemento“.

Jis vėl atsідūrė gatvėje, jausdamas pilną skrandį ir tuštumą savo viduje.

„Laimė? Vadinasi, jokios laimės ir nebuvo. Laimė irgi gali subyrėti, bet ne savaime. Turi įvykti nelaimė, katastrofa, kateklizmas. Tačiau, kai viskas išyra dėl bereikalingo žodžio dėl menko ginčo... Nebuvo jokios laimės“.

Barvainis pasistatė apykaklę, pagreitino žingsnį, tačiau vis vien dar buvo šalta. O praeiviai ėjo tiesūs, nesusikuprinę, kiti net atsilapoję. Buvo matyti, kad jokio šalčio jie ir nejaučia.

(Pas Kastanciją jis pasuko iš dalies automatiškai. Jis žinojo, kad eina pas ją, tačiau stengėsi to klausimo visai nenagrinėti. Jis žinojo ir tai, kad jos nemylė, kad nelabai jau taip reikia linga jos pagalvių stirta. Bet jam atrodė, kad ten jis ras bent mažytę dalelę to, ko jam taip stigo — šilumos, jaukumo, įsitiki

nimo, kad esi ne vienas. Toji ranka, kuri glėbia kaklą, ne tik šildo, tai juk draugo ranka, kuri sustabdo laiką. Tada vėl jau ties saugus, tada žinai, kad esi atsitiktinė gyvybės atplaiša visa toje.

Barvainis taip pat žinojo, kad Kastancijos ranka nėra toji ranka, kurią jausdamas jis norėtų žygiuoti per gyvenimą. Ir vis dėlto, nors pakaitalas, — tai šis tas, ko jam stinga. Ne Kastancijos kūnas, ne, tik ranka. Ranka, kuri jį parems. Parems? Žinoma, kad ne. Bet tos kitos jis neteko. Viktorijos ranka te gali jam smogti. Pelnytai? Tur būt, ne. Bet tai jau kitas klausimas.

Ir vėl buvo šviesu už langinių. Ir vėl Barvainis pabeldė. — Tai aš, Kastancija, — pasakė jis, ir jina sinagiai nusi juokė.

— Matau, kad tu. — Tau juokinga? — Gaila, kad pats negirdėjai, kokių balsų pasakei. Barvainis ėmė atsiginėti apsiaustą. — Palauk, palauk, — perspėjo Kastancija. — Tik nesku bėk. Aš tavęs visai nelaukiu.

Barvainis ūmai pasijuto esąs realiam pasaulyje; ir tuo pat metu pagalvojo, ar jam nedera įsiseisti.

— Draugo lauki? Vyriškio? — O kas tau? Kiekvienas žmogus laukia savo draugo. Barvainis vėl užsisagstė palatą.

— Linkiu sėkmės, — tarė jis kažkaip bespalviškai. — Aš ir eisiu.

— Kelauk sau, — atsakė ji tokiu pat balsu; Barvainiui netgi pasirodė, kad jina jį pamėgdžioja. Bet ji kalbėjo visai rimtai. — Keliauk, Tomai. Kiekvienam žmogui yra metas pažaišti ir metas būti rimtam.

— Rimties reikalams parenki pernelyg vėlų laiką, — kan džiaui burbtelėjo Barvainis.

— Nebūk cinikas, Tomai. Mes, moterys, irgi jieškom

draugystės ir šilumos. Tau tereikėjo su manim permiegoti ir tu permiegojai. O man reikia žmogaus.

— Šito aš nebuvau pagalvojęs, — pasakė Barvainis. — Tačiau ir aš jieškojau moters.

— Aš kalbu apie žmogų, o tu apie moterį. Matyt, tu nie kada nepagalvodavai, kad moteris — taip pat žmogus.

— Užtenka man pamokslų, — pikta tarė Tomas. — Jei aš neklausydavau savo žmonos moralų, tai nereikia man nė tavų.

— Ir nešdinkis. Aplamai daugiau čia nevaikščiok. Atsimink, kad nieko tarp mūsų ir nebuvo.

— O aš kaip tik atsiminsiu ką kita.

— Tavo reikalas, jei turi lakią fantaziją. Dovanok, bet aš neturiu laiko, nors nieko ir nelaukiu.

— Kastancija, kokia gi katė mums kelią perbėgo? Ko tu širsi? Atėjau pas tave kaip draugas, o tu... .

— Ak, keliauk, keliauk, sveikas, keliauk, Tomai. Visa bėda, kad atėjai ne kaip draugas. Ne kaip draugas, suprantai? Na, ir užtenka kalbų, važiuok sau... . Ji nervingai nuėjau kė. — Pagaliau draugas kada prisiminė! Draugužis! — Ji su raukė antakius ir pasakė ramiai, beveik tyliai. — Gana, marš.

Siaurutėj gatvėje, nuėjęs keliolika žingsnių, Barvainis stabtelėjo ir pagalvojo: „O gal man vis dėlto dar grįžti?“. Tačiau paėmė sniego gniūžtę ir metė kažkodėl į Kastancijos langą. Gniūžtė subyrėjo ore.

Ūmai jis prisiminė, kad ligoninėje šianakt budi Pileckis. „Puiku! Juk jis man andai yra padėjęs budėti. Vienam žmogui sunku susitvarkyti, jei nerami naktis“. O ligoninė, da bar visos naktys buvo neramos.

Einant tiltu, Barvainį perpūtė kiurairai. Jis pagalvojo, kad būtų visai nebloga gauti plaučių uždegimą. Galėtų sau nieko neveikti, o kiti šokinėti apie jį. Bent kartą ne jis apie kitus!

Pileckį jis rado skyruije.

Bus daugiau.

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS
PABALTIEČIŲ ŽAIDYNĖS

Clevelande buvo įvykdytos mes pranešime ateinančiam Nr. pabaltiečių vasaros žaidynės, davusios neblogų pasekmių ir taip pat naujų rekordų. Įskirti reikia estų E. Lepšą, kuris 800 m bėgime parodė 1 min. 52,6 sek. laiką, 400 m — 45,7 sek., lietuvis R. Vaičiaitis 3 km ėjime 13 min. 51 sek., 100 m latvis E. Ezeriņš 11,1 sek., A. Žalauškas šuolyje į tolį — 6,46 m. Gerai būtų, kad vilniškis „Sportas“ praneštų šias pasekmes pavergtos Lietuvos sportininkams kaip įrodymą, kad ir tremtyje pabaltiečiai nėra „uždaryti“ fabrikuose, nėra jokie „kapitalistų“ vergai, bet sportinėse varžybose atsiekia puikių pasekmių, gražiai žygiuoja sportiniu keliu, skindami laimėjimus net ir svetimtautių tarpe.

P. VAITONIS KANADOS PIRMENYBĖS

Buv. Lietuvos ir Kanados meisteris hamiltonietis P. Vaitonis išvyko į Brockville, kur vyksta šio krašto uždaro pirmenybės. Mūsų linkime sėkmes!

Š. AMERIKOS LIETUVIŲ ŽAIDYNĖS

Pereitą savaitę Clevelande įvyko Š. Amerikos lietuvių vasaros rato žaidynės. Jų pasek

mes pranešime ateinančiam Nr. IŠ LIETUVOS

— Maskvoje profsąjungų sporto žaidynėse naują Lietuvos rekordą 5 km bėgime atsiekė vilnietis J. Ivanauskas, nubėgęs šį nuotolį 14 min. 15,2 sek.

— Vilniaus Spartako futbolininkai laimėjo rungtynes prieš Rygos Dauguvą 1:2. Nežiūrint šios pasekmės, vilniečiai randa si priešpaskutinėje vietoje SS futbolo pirmenybių rungtynėse.

— Bokso rungtynėse Vilnius nugalėjo Leningradą 7:0.

IŠ VISUR

— Pradėtos futbolo pirmenybės rytinėje ir vakarinėje Kanados zonoje. Pirmauja Hamiltonas ir Vinipegas.

— Lenkas Kšyskoviakas atsiekė naują pasaulio rekordą 3 km kliūtniame bėgime, parodęs 8 min. 30,4 sek. laiką.

— Italija laimėjo lauko teniso varžybas prieš švedus 4:1 ir tuo pačiu pateko į baigmę, kaip Europos atstovas. Tuo tarpu JAV gan sunkokai įveikė Meksiką 3:2.

— G. Titov, rusų pranešimas, yra gan geras sportininkas. Jo mėgiamos šakos — krepšinis ir gimnastika.

ATSIMINIMAI...

Atkelta iš 4-to pusl.

kyklą, paveiktas, Čiurlionis pats pradėjo tapyti, įstojė į Kauziko mokyklą, o paskui į Stabrovskio dailės mokyklą, kur mokėsi pas prof. Ferdinandą Ruščicą.

Čiurlionis ilgai slėpė savo naująją aistrą, naują polėkį — tapybą, kuri jau senokai jį kanikino ir traukė, kol pagaliau privertė kuriam laikui atsakyti kompozitoriaus darbų. Beje, jis visada mano tėvui sakydavo, kad vien užrašyti muziką, kurią girdi savo širdyje, yra ne pakankama. Širdyje jis nešiojo ne tik garsus, kuriuos perkeldi nédavo į preliudijas ir kitus muzikos kūrinis, bet taip pat ir jų paveikslus, atvaizdus kūrinių, kuriuos skomponavo. Įstojęs į Kauziko mokyklą, jis atsideda šiai naujai aistrai su pasiukojimu, taip būdingu visam jo gyvenimui ir kūrybai. Kiek vienas naujas jo kūrinys nuopat įstojimo į mokyklą pasižymi visišku išbaigtumu ir brandumu, rodančiu naują didžiulį Čiurlionio talentą.

Vagone, kai jau artėjome prie Pariečės, — toliau pasakoja tėvas, — kur turėjome sėsti į Druskinkų dilyžą, Čiurlionis smulkiai klausinėjo mane apie studijas Rygoje, apie stu

dentų nuotakas, jų polinkius. Pasakojau apie Rygą, apie Dauguvos žiotis prie Baltijos, Rygos įlanką, kur tarp sunkių, juodų garlaivių, sukiojosi vikrūs burlaiviai, apie Tronfalerio bulvarą, kuriame buvo politechnikumas, medžiotojų sodai, kuriame klausydavosi orkestro ir girkšnodavau alų. Pasakojau apie operą, kurią, nūdodamiesi ypatingomis lengvatomis, mes, studentai, lankėme už penkiasdešimt kapekų, gaudami vietas krėsluose, apie iškylas prie jūros į Majori paplūdimius ir pagaliau apie didžiulį mano meilę Musiai Gruzdinskai, buvusio Rygos policmeistrio dukteriai, nuostabiai guviai merginai, — meile, kuri nors ir buvo abipusė, bet atnešė man tiek kančios...

Čiurlionis smalsiai klausėsi tėvo, nors ir juokėsi iš jo pergyvenimų. Paskui pasakė, kad jį Leipcigas taip pat apvylė ir kad vis tik geriausiai jis jaučiasi Varšuvoje. Prisiminė savo profesoriaus Jadasono ir Reineke, kalbėjo apie sunkias dienas po to, kai, kunigaikščiui Oginskiui mirus, jo įpėdiniai nustojo mokėti paskirtą stipendiją; džiaugėsi, kad, nepaisant blogų buitinių ir darbo sąlygų, išlaikė bai

Filmų menas

THE SINS OF RACHEL CADE

Filmas iškelia vienos misio nierės problemas, atvykus į Afrikos džiugles padėti vietiniams gyventojams. Misionierė Rachel (Angie Dickinson) atvykus tuoj pamato sunkumus, kuriuos ji turės patirti, atlikdama savo misiją, gydydama ir skeldama pagonims krikščionybę. Filme bandoma parodyti pagonių jausmus ir galvoseną religijos ir kultūros atžvilgiu, o taip pat mėginama įvertinti jų gyvenimo būdą, žinomą, į visą tai žiūrint misionierės akimis, kuri nori tuos pagonius grąžinti į tikrąjį kelią. Savo užsispyrimu ir dvasiniu stiprumu ji pamažu laimi pagonis, tačiau netikėtai jai pačiai ateina didžiausias gyvenimo egzaminas, kurio ji ne išlaiko.

Jos misijoje nebuvo dakto ro, nors jis čia buvo būtinais reikalingas, siaučiant įvairioms ligoms. Staiga, lyg iš dangaus, nukrito lėktuvo nelaimėje jau nas ir gražus dakaras, kuris tuo metu buvo egzaminas. Čiurlionis mėgo draugystę ir jos nesišalino. Dalyvaudavo studentų diskusijose, priklausė įvairiems rateliams ir stebindavo diskusijų dalyvius savo originaliomis mintimis. Turėjo didelį kalbėtojo talentą ir ypač tada, kai norėdavo ką nors įtikinti savo teisingumu, sugebėdavo puikiai argumentuoti savo teiginius, sudominti klausytojus. Be to, jis nuolat ir nuolat mokėsi, neapribojdamas tik konservatorijoje gautomis žiniomis. Ir Varšuvoje dar studijuodamas konservatorijoje, ir grįžęs iš Leipcigo, mokėsi savarankiškai. Daug skaitė ir skaitė tikra to žodžio prasme viską, kas jam patekda vo į rankas. Pamažu iš viso šio lektūros chaoso iškišo viena sritis — persų, egiptiečių, galiasiai indų filosofija. Jis siekė savo kūryba perteikti sąvokų harmoniją, jį supančio pasaulio ir visatos harmoniją, parodyti savitą pasaulio supratimą. Tapyti! Tapyti tai, kas jam kunkuliavo garsų pavidalu! Parodyti tai, kas šmėkčiojo akyse, ko pilna buvo širdis! Vaidinių pasaulį, paveikslų chaosą, kuriuo sė visada viešpatavo ramybės, darnos ir harmonijos genijus! Tie paveikslai veržėsi toli į ateitį, į visatą, nors tolimą, bet vis dėlto artimą, tokią žmonišką. Bus daugiau.

Filmas per daug dramatiškas ir neišbaigtas. Gražios džiuglių gamtos srenos.

RETURN TO PEYTON PLACE

Tai yra anksčiau pasirodžiusio filmo „Peyton Place“, tęsinys. Čia iškeliama, Peyton Place miestelio žmonių reagasimas, sužinojus, kad jauna miestelio gyventojė Allison parasi knyga, aprašydama miestelio gyvenimą ir žmones. Knygoje pabrėžiama, kad kai kurie miestelio gyventojai, perisunkę Naujosios Anglijos puritaniškumą, ir tuščiais įtarinėjimai, smerkė ir apkalbinėjo gerą jos draugę Seleną, visai nežinodami, kaip iš tikrųjų yra buvę.

Filme parodoma, kaip Aliison (Carol Lynley) rūpinasi savo knygos išleidimu, dirbdama drauge su knygos leideju (Jeff Chandler). Allison tikėjosi, kad savo knygos atvirumu pakeis kai kurių miestelio gyventojų galvoseną ir atidarys jų akis tikrovei. Tačiau, pasirodžius knygai, ji susilaukė netikėto pasipriešinimo iš žmonių, kurie buvo įveltę į knygos turinį. Ji pramatė, kad knyga atnašins kai kurias senas žaizdas, bet vis tiek tikėjosi padėti žmonėms susiprasti, pamačius, kokie žiaurūs jie gali vienas kitam būti. Knygos pasirodymas pakenkė ir jos šeimai. Tėvas pašalinamas iš gimnazijos vedėjo pareigų už tos knygos padėjimą į biblioteką.

Išspręsti šiam reikalui sušaukiamas miestelio susirinkimas. Iš pradžių žmonės pasisako prieš knygą, bet toliau išsivaldė, pamažu pradeda vienas kitą suprasti ir galų gale sutinka knygą priimti, o drauge grąžinti ir autorės tėvui atimtas pareigas.

V. Beauty Parlor

(moterų kirpykla)
452 Decarie Blvd.
St. Laurent. Tel. RI 7-2574
Sav. Violeta Juras.

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose
Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas.
3537 PARK AVE, Montreal. Tel. VI 5-7623
Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

BELLAZZI - LAMY, INC

DO 6-6941 7678 George St., Ville Lasale.
Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.
Insuliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris.

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR
MOTERIŠKŲ ROBŲ
SIUVĖJAS
AUGSTOS KOKYBĖS
RANKŲ DARBAS
ANGLIŠKOS MEDŽIAGOS
79 ir 81 St. Zotique St. E.
Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

SAULT Ste. MARIE, Ont.

UŽBAIGTA „NEPR. LIET.“ MAŠINŲ FONDUI RINKLIAVA

Kadangi „N. L.“ atstovas ir apie 50 tautiečių, iš kurių tik 3 rinkliavos vykdytojas mūsų visai atsisakė kiek nors paaukoti miestiečiai J. Skardis iš ti, o keli pažadėjo vėliau savo vyksta atostogų, iš kurių su aukas tiesiai į „N. L.“ pasiūsti. grįž tik rugsėjo mėn. pradžioje, o svarbiausia ir todėl, kad dauguma mūsų tautiečių jau aplankyta, tai rinkliavą „Nepr. Liet.“ mašinų fondui paremti reikia skaičiuoti užbaigta. Toliau skelbiamas trečias aukotojų sąrašas:

1. Viktoras Staškūnas \$ 10.—
2. Ona Bernans \$ 10.—
3. Valentinas Karnėnas \$ 5.—
4. Povilas Gasperas \$ 5.—
5. Jurgis Valas \$ 5.—
6. Antanas Motuzas \$ 5.—
7. Jonas Meškys \$ 2.—
8. Aleksas Skardžius \$ 2.—

Viso...\$44.—

Viso „NL“ mašinų fondui paremti mūsų kolonijoje buvo surinkta \$246.—. Buvo aplankyta ir kreiptasi aukų reikaliu į

Čia įdomiai iškelta masinė reakcija, kuri, vadovaujant ke liems gabiems žmonėms, gali apkrėsti ir pakreipti klaidinga kryptimi viso miestelio gyven tojų galvoseną. Filmas įdomus, tačiau kai kurios vietos per daug ištętos ir nuobodžios.

FIVE GOLDEN HOURS

Tai lengvo pobūdžio komedija, kurioje saldžių žodžių ir užuojautos pilnas laidotuvių direktorius (Ernie Kovacs) rūpinasi savo klientų turtingomis našlėmis. Jis jas lanko ir savo pašalungumu padeda palengvinti sunkias gedulo dienas. Jis ypač yra užimtas trijų našlių priežiūra, kol pagaliau sutinka ketvirtąją, gražią savo vyro liūdinčią baronienę, jis visokiais būdais stengiasi patraukti į save jos dėmesį, bet toji pasilieka kaip šalto marmuro statula.

Baronienė išskyla finansinių sunkumų, nes jos vyras liko draugams skolingas, o tas skolas atlyginti ji gali tik atsisakyti savo puikių namų. Čia laidotuvių direktorius pamatę gerą progą tapti herojum baronienės akyse. Jis prižada surinkti reikiamą pinigų sumą, sugalvoja panaudoti tokį bizniavimobūdį, kurį vartodavo baronienės miręs vyras. Tai buvo tik suktas būdas išvilioti pinigų iš savo pažįstamų našlių. Jis papasakojo joms apie pinigų investavimą skirtingu laiku skirtingose vietose. Tokiu būdu galima pinigų padvigubinti. Tą laiko skirtumą jis vadina „penkiom auksinėm valandom“.

Nors jam pasisekė ištraukti baronienę iš tos kritiškos finansinės (LL).

Nors šioji \$246.— suma nėra didelė, bet turint galvoje, kad mūsų kolonijoje gyvena tik mažiau kaip 150 lietuvių, tai rinkliava reikia skaičiuoti labai sėkmingai pavykusia. Jeigu įpanašiai (žinoma, proporcingai gyvenančių tautiečių skaičiui) bus aukojama visoje Kanadoje, o ypač didesnėse lietuvių kolonijose, kaip Montrealyje, Toronte ir Hamiltone, tai „Nepr. Liet.“ tikrai surinks pakankamai pinigų naujai spaustuvei įsigyti. Aišku, tai priklausys nuo rinkliavos vykdytojų pareigingumo ir darbštumo. Visi tie S. S. Marie tautiečiai, kurių rinkliavos vykdytojas nėra do namuose ar neatrado gyvenamos vietos ir tie, kurie pasžadėjo vėliau paukoti, prašomi savo aukas siųsti tiesiai „Nepr. Lietuvai“ į Montrealį.

Nepriklausomos Lietuvos būvė ir NL redakcija nuoširdžiai siai dėkoja didžiam pasiryžimui ir brangiam bendradarbiui p. Jurgiui Skardžiui už svarbią taiką ir visiems Sault-St-Marie, Ont., lietuvių kolonijos tautiečiams, pirkusiems šėrus arba davusiems auką NL Mašinų Fondui. Jūsų parama savąja spaudai įrodo Jūsų patriotizmą ir Jūsų gyvą lietuviybę. Ačiū nuoširdžiai.

KITOS NAUJIENOS

— Turime labai gražią vasarą, kuri vienų džiaugsmui, o kitų nusiminimui, jau baigiasi.

— Nemažas mūsų tautiečių skaičius ruošiasi vykti Montrealin į 8-tąją Kanados lietuvių dieną.

— Darbo reikalai mūsų mieste yra geri ir dar vis gerėja. Taip bent skelbia vietiniame „Sault Daily Star“, bedarbių apdraudimo įstaiga. Pasitaiko ir keistų, stačių nesuprantamų ir sunkiai paaiškinamų atsitikimų. Pavyzdžiui, turys pastovų ir apie 3 dol. už val. apmokamą darbą tautietis meta darbą („kvitina“) ir pradeda atostogą (gali būti ilgakas!) gaudamas tik menką bedarbio apdraudą?!

— Dirbantieji didžiausioje darbovietėje „Algoma“ plieno fabrike su nekantrumu laukia, kaip baigsis darbo unijos ir plieno fabriko dabar vykstantis derybos dėl naujos darbo sutarties. Senoji darbo sutartis pasibaigė š. m. liepos mėn. pa baigoje. Girdėti gandų, kad gali įvykti ir streikas, ypač jei plieno fabriko administracija to norėsianti.

Korespondentas.

ME7-6727

DE LUXE CLEANERS

Sav. P. RUTKAUSKAS
117—6th Avenue, LACHINE.

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal
MONTREAL ENTERPRISES REG'D.
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.
6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)
Montreal 36, Que. Tel. RAYmond 7-3120.

SIUNTINIAI

Visų rūšių siuntiniai pigiausiomis kainomis per JANINĄ ADOMONIENĘ.
Kreiptis: 1674 Couvrette St., Ville St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940.

Įvairūs Draudimai:

GYVYBĖS, PENSIJOS, LIGOS ir kt.
GAISRO, AUTOMOBILIŲ, VAGYSTĖS ir kt.

Vacys H. Žižys

Greitas ir sąžiningas patarnavimas.
Tel.: įstaigos VI 2-1427; namų LA 3-1084

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000
prez. J. Skučas, RA 2-6152, 6966-44 Ave. Rsmst.
Izd. E. Griganavičiūtė. Telef. RA 7-4097.
Reikalų Vedėjas D. N. Baltrukonis, CR 6-5075.

LIETUVIŠKOJE MEDŽIO DIRBTUVĖJE

BALTIC

Daromos įvairios durys, langai, virtuvėms kabinai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.
SAV. K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS yra tos srities specialistai su 22 metų praktika Lietuvoje, Vokietijoje, Anglijoje ir Kanadoje.
Lietuviams nuolaida.
Adresas: 547 Lafleur Str., Ville LaSalle, Montreal, P. Q., Tel.: DO 6-3884.

NIAGAROS PUSIASALIS

VILNIAUS KRAŠTO LIETUVIŲ SĄJUNGOS ST. CAT HARINES SKYRIAUS PRANEŠIMAS IR PADĖKA.

Lenkas, nežiūrint ar jis baltas ar raudonas, iki šiol jo už mačios nepasikeitė ir nepasikeis, ir jo kėslai mūsų sostinė link nesumažėjo, bet sustiprėjo ir įėjo į aktyvesnes vėžes, ypač šiuo metu, pakilus pasaulio politinei įtampai, pagyvėjo ir lenkų veikla Vilniaus kryptimi ir savotiškas nusistatymas prieš visus lietuvius.

Ne vien tik jie savo visuo menę peni apie lietuvius iškreiptomis tam tikra tendencija žiniomis, bet periodiškai leidžia brošiūras bei leidinius, kuriuose kalbomis, platindami kitatataučių tarpe lietuviams žalimą žinias. Pasėkoje to, JAV prezidentas Kennedy yra pareiškęs, kad jis Lenkijos be Lietuvos ir Vilniaus miestų neįsivaizduoja. Dar žiauriau yra lietuviams pasireiškęs raudonasis — dabartinis Lenkijos valdovas iš leidas pasaulio klaidinimui leidamas dešimt milijonų vėrtės filmą „Krzyżacy“, kur suklastodami istorinius faktus visus lietuvių nuopelnus pasimašauja, o pačius lietuvius parodo beverčiais, laukinėmis šmėkėmis.

O mūsų veiksniai vietoj dar ryti aktyvesnę prieš tai akciją, gyvina nepykimo veiklą ir siekdamie migdymo politikos — pasisako net prieš savus. Lenkus iš šaknų gerai pažindami, aiškia bei tiesiogine vaga pasireiškia Vilniaus Krašto rezistencijai, susibūrusi į Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungą. Nors šiai sągai visiškai priešingų pasisakymų nėra, išimtis vieno kito išsiokėlio, bet užkulisuose eina slopinimas ir net aiškus priešin gumas s-gos veiklai, ir tokiu a. a. dr. A. Šapokos anglų kalboje leidiniui „Vilnius Lietuvos gyvenime“ daromi užkulisiniai trukdymai, stengiantis, kad jis nepasirodytų.

Tačiau nežiūrint tos savotikos politikos, diduma visuomenės aiškiai stovi vilnijos lietuvių pusėje ir viešai palaiko jų einamą vagą. Tai aiškiai tvirtina masinis lietuvių parėmimas vilniečių populiariamos šventės — Joninių, iš kurių pelnas eina sąjungos reikalams, o kartu ir s-gos stipresniam bei geresniam veikimo išvystymui. Visur yra nusiskundimų, kad parengimai bei lietuviški susibūrimai nėra lankomi ir jaučiamas kažkoks atslūgimas, bet šiam reikalui atvirkesčiai, kiek yra žinoma Čikagoje ir Detroito parinktos vietos buvo permažos. Neatsilikio ir Niagaros pusiasalis, kur jau septynerius metus Kanados vilniečiai rengia Jonines — Jaunimo šventę.

I šių metų birželio 24 d. šventė buvo išskviesta iš Čikagos S. Velbasio baletos studija. Ji neapvyklė apsilankiusiųjų, o

Lietuviai advokatai
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN
Barristers, Solicitors,
Notary Public.

35 Heyden Street
(netoli Bloor ir Yonge)
Toronto 5, Ont.
Tel. Ohce WA 4-9501
Res. BE 3-0978

Lietuvio Advokato Įstaiga.
Victor D. ALKSNIŠ
Advokatas — Notaras
124 Galley Ave.
Toronto 3, Ont.
Telefonas EM 2 2585

A. E. McKAGUE, Q. C.
Barrister and Solicitor
Advokatas ir Notaras.
Tel. EM 4-1394, EM 4-1395.
1008 Northern Ontario Bldg.
330 Bay Street,

SUDBURY, Ont.

DARBININKŲ KOVA UŽ GERESNĮ BŪVĮ, KURION IR LIETUVIAI TURI ĮSIJUNGTI

Mine Mill and Smelter Workers darbininkų unijos 598 skyriaus valdyba įtemptai ruošiasi naujos darbo sutarties su INCO sudarymui. Rinkimams aistros, laimėjus Don Gillis, laikinai buvo aptilusios, net opozicijos žmonės, k. a. Mine Mill District 2 vadovas M. Solskis — Mine Mill Herald laikraštyje kvietė visus dirbti vieningai kad tinkamai pasirošus kovai dėl naujos darbo sutarties su darbdaviu.

Bet tai tęsėsi neilgai, — kovą vyksta vėl Mine Mill National Office — unijos centras Amerikoje, atsidūręs finansiniuose sunkumuose (kalbama, kad gavo paskolą iš Teemster unijos vado — Hoffa), nes didžiausias (16.000) 598 Sudbury unijos skyrius jau keli mėnesiai, atsisakė mokėti centrui po \$1.50 nuo kiekvieno unijos nario, o tas sudaro didelę pinigų sumą, įieško visokių legalių ir nelegalių būdų dabartinę 598 unijos skyriaus vadovybę sukompromituoti ar visai pašalinti.

Praėjusį pavasarį unijos suvažiavimu (convencijai) vyksiant, kaip didžiausias narių skaičiumi, 598 unijos skyrius porcingai paskyrė ir atitinkamą skaičių atstovų į jį. Bet suvažiavimas buv. 598 unijos skyriaus pirmininkui, M. Solskis, vado vaujan, darė visokias klūts ir daugumai nepripažino balsavimo teisės, pažeisdami lygybės principą, nes bijojo, kad jau iš anksto Mine Mill centro paruoštų nutarimų negalės praveisti. To pasėkoje 598 unijos skyriaus valdyba nutraukė priklausantį unijos centrui mokesť.

Vėliau M. M. centrinė vado vybė 598 unijos skyriui visai su spėdavu balsavimo teisės šiais metais įvykstančiame unijos suvažiavime.

Šiomis dienomis Steelworkers unijos atstovai, netis oficialiai, pradėjo šios unijos narių tarpe verbavimo akciją į Steelworkers uniją, atseit — skaldymą tarpusavyje.

Už tai opozicija, dirguoja ma iš Mine Mill centro, apkalbina dabartinį pirmininką Don Gillį pasikėsiniu unijos skyrių perduoti Steelworkers unijai. Pastarasis aiškino, kad tai opozicinis sabotazas, nes jis esąs užimtas pasiruošimu deryboms su INCO ir skyriaus įjungimu į C.I.C., o apie Steelworkers verbavimo akciją oficialiai nieko nežina.

Darbovietėse, nors ir paslaptingai, centro opoziciniai dariniai paskleidė peticijos lapus rinkimui naujų parašų, kad derybos su INCO kompanija būtų pavestos Mine Mill National Office — unijos centrui, panai

Ont. įvyks aštuntosios Joninės — Jaunimo šventė. Pasiruošimas jau pradėtas. Programai stengiamės surasti ką nors ypatingesnio, ir tikimės savo principus išlaikyti prisimenant mūsų prisiųstų linkėjimų: „Jūsų kovoje ir siekimuose, te Joninių liepsnelė lieka amžinai ne išblėsusi“.

Valdyba.

kinant teisę dabartiniam pirmininkui Don Gillis, atseit — mandagiai jį pašalinant. Bet tam tikslui parašų randa labai mažai, nes darbininkai, kartą išsilaisvinę iš komunistinės unijos aplinkumos, neberodo noro grįžti.

Intensyvi kova vyksta Mine Mill unijoje po priedangą viso kūrį paslapčių ir neaiškumų. Liūdniau, kad viskas vyksta iš vakarės kovos su INCO kompanija dėl naujos darbo sutarties pasirašymo.

Be to, dabartinė unijos vado vybė nusiskundžia, kad unijos nariai yra pasyvūs, išskyrus opoziciją ir nesilanko į susirinkimus, o tas ir trukdo darbą. Atrodo, kad ir lietuviai tuo pasyvumu labai pasižymi, o turėtų kuo skaitlingiausiai dalyvauti, nes tai yra gyvybinis reikalas.

Netolima atetis parodys, kuo tie visi kivičiai baigsis.

ISVYKA Į GAMTĄ

Liepos 20 d., tuoj po lietuviams skirtų pamaldų Christ the King bažnyčioje, kun. A. Sabas suorganizavo lietuvių jaunimo išvyką į gamtą — „Ramsey Lake“ paežerę, netoli miesto.

Atvyko jaunimo ir tėvų grupės būrelis. Čia aplink baltiems burlaiviams šnarant, žuvėdroms nardant, sportinių lėktuvų mizikai aidint, mūsų jaunimas taškėsi šiltose ežero bangose, vašinosi kun. A. Sabo parūpintais skanumynais bei gaivnandžiais gėrimais.

Senimas, gražiam miško pavėsyje sprendė „Berlyno“ problemas.

Gaila, kad ruduo čia pat ir išvykos į gamtos prieglobstį užrės baigtis.

J. Kručas.

APIE MILIONĄ...

Atkelta iš 3-čio psl.

svarstyti, priimti. Kartu ši komisija numatyto fondo organizavimo kelius.

Fondą negalima rimtai įkurti, nepaaušus smulkaus jo statuto. Tat yra didelis prityrusių teisininkų, ekonomistų, barokinų darbas. Nuo planingos fondo organizacijos priklauso visos jo likimas. Žmonės, au kojantieji fondui pinigų, no rės žinot ir turės pilną teisę reikalauti duomenų, kas tas fondas iš tikrųjų yra, kaip numatoma jo reikalus tvarkyti ir kam bei kuriuo būdu fondo grynasis pelnas bus skirstomas. Dabartinės JAV ir Kanados ūkinės depresijos metu sunku tikėtis geresnės fondo steigimo perspekms. Steigimo laiką kruopščiai tektų apsvastyti ir numatyti. Fondo steigimas turėtų būti kuo iškilmingiau atliktas, ir jį pakviesti platūs išeivijos sluogsniai. Jeigu fondas bus steigiamas mažos grupės asmenų, linkusių į vieną kurią politinę srovę, — nieko gero neišeis. Tuoj pat atsirastų pagrįstas visuo menės nepastikėjimas steigėjais. Fondo steigime turi dalyvauti visi lietuviai: katalikai, tautininkai, sandariečiai, socialistai, tikintieji ir indiferantai, senieji ir naujieji ateiviai, turintys gėsnę ir mažiau pasiturintieji, visokių profesijų asmenys be jokio skirtumo. Turėtų būti pakviesti ir visos lietuvių išeivijos tautinės organizacijos, bet ne kuri nors viena ar tik jų dalis. Tik vieningai visiems lietuviams bei jų organizacijų atsto

Atvykę iš Lietuvos pasakoja

Paskutinių laikų iš Lietuvos yra atvykusių sovietinių žmonių, kurie atvežė paskutinių apie Rusijos pavergtą ir kolo nizuojamąją Lietuvą, jos žmones, gyvenimą ir sovietines „prašmatnybes“. Čia patiekiamos žinios, surinktos iš kelių asmenų. Tačiau, nepasisekė daugiau žinių gauti iš Worcester lietuvių komunistų klubo pirmininko, J. Bakšio, kuris „Wornester Telegram“ laikraščiai pasikalbėjimą davė, bet daugiau bet kokių žodžių apie Lietuvą atsisakė pasakyti. Teigiamas, kad komunistų vadai jam prigrasino atsakyti už „išsiplepėjimą“ savo galva. Buvo kalbinami ir kiti ekskursijos nariai, kurie pirma laisvai apie Lietuvą kalbėjo, nevengdami teisingo žodžio, bet komvadų prigrasinti uždarė burnas ir dabar Worcesteryje viešpatauja tylą, tik tai kūmutė kūmutei į ausį pašnabžda, koks Lietuvoje „io

jus“. Žinoma, su laiku ir tas pasieks viešumą, bet tai jau bus nuvėsusios žinios.

Mūsuose vis dar siaubingai prisimenami trėmimai iš Lietuvos į Sibirą ir į kitas „neaišiotdalionnyje kraja“. Tat pirma sis klausimas neseniai atvykusiam iš anapus Atlanto buvo

apie trėmimus.

— Tokių trėmimų, kaip 1940, 1941 metais ir kaip buvo tuojau po Antrojo Pasaulinio karo, ir ypač kolchozinant žemės ūkius, dabar nėra. Bet trėmimai visą laiką daromi. Trėmimai į Sibirą ir kitas Rusijos okupuotas sritis visą laiką kabo ant žmonių, kaip Damoklo kardas. Netremia tik tai, kas Rusijos okupuotas sritis, kurių gyventojai yra tautiškai susipratę ir turi jautrų patriotizmą. Taip, pav., iš Lietuvos netremia į Kaukazą, nes Kaukazo tautos neapkenčia rusų okupacijos, tat atsuntus ten lietuvių, kurie taip pat neapkenčia tuos rusų okupacijos, ten gali susidaryti neramumo židinių ir dar stipriau iškilti patriotinės nuotaikos. Todėl iš Lietuvos ietamia į tas vietas, kur žmonių tautinis susipratimas dar yra žemas arba jo visai nėra.

Kaip žinoma, rusai visais būdais stengiasi prispausti ir užgesinti patriotizmą ir tautinį susipratimą. Todėl

Lietuvoje uždraustas žodis „tautinis“

ir, kalbant apie ką tautišką, vartojamas svetimas ir mažai suprantamas žodis „nacionalinis“, kuris Lietuvoje praktiškai nebuvo vartojamas.

Trėmimus į Sibirą aiškina taip: girdi, Lietuvoje nėra darbu, tai ir siunčiama į Sibirą. Bet gi, kaip žinoma, visą laiką giriamaši darbu gausumu...
Taip iškyla

darbų klausimas.

Darbų sovietijoje yra daugiau, negu normaliai galėtų būti. Kodėl taip yra? Naujai atvykusieji atvežė šia prasme irgi naujų žinių. Iš tikrųjų gi visą laiką sovietija giriamaši darbų gausumu. O yra taip, kad darbininkai, blogai atlyginami, nenori dirbti, kaip jie anksčiau dirbdavo. Kur anksčiau darbą padirbdavo vienas žmogus, dabar reikia dviejų ir net trijų. Savime aišku, kad darboviečių padigubėjo ir net patrigubėjo jo...

O kad Rusijos ir jos pavergtųjų kraštų darbininkų atlyginimas yra labai menkas, ludijsa savotiška

rusų finansinė tragedija,

kuri ypač paryškėjo, kai rusai nuvertino pinigus (nuvertimo metu rublį iskeitė į 10 kapekų) ir neva juos prilygino prie Amerikos dolerio, tada ypač paaiškėjo rusų atlyginimų ubagiškumas.

Čia visai galima atsiremti į Worcesterio lietuvių komunistų klubo pirmininko, Juozo Bakšio, atvežtas iš Lietuvos žinias. Jis, pats klausinėjęs darbininkus, kiek jie uždirba, išitinko, kad daugumas Lietuvos darbininkų uždirba apie 70 rublių per mėnesį. Kadangi Amerikos darbininkai tiek uždirba per vieną tik tai savaitę.

Nukelta į 7-tą psl.

Taupyk ir skolinkis

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyve „PARAMA“

Bustinė: Lietuvių Namai

1129 Dundas St. West, Toronto 3, Ont., tel. LE 2-8723

Už santaupas moka nuo 4% ligi 5%.

Už asmenines paskolas ima tik 8%.

Už paskolas morgičius — 7%.

Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos.

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydy.

Darbo valandos:

Pirmadieniais ir penktadieniais nuo 10 v. r. ligi 1 val. p. p. ir vakarais nuo 5.30 ligi 9 v. v.

Antradieniais nuo 10 v. r. ligi 1 v. p. p. ir vakare nuo 7—9 v.

Trečadieniais ir ketvirtadieniais nuo 10 v. r. ligi 1 v. p. p.

CBC radio pranešėjas T. Common taip patinka klausytojams, kad gauna daugybę laiškų.

HAMILTON

LN V-BOS POSĖDIS

po 2 ir pusės mėnesių vasaros pertraukos įvyko rugp. 21 d. Savo pranešime v-bos p-kas St. Bakšys pažymėjo, kad ryšium su sklypo pirkimu pasiūlymas, didesnio skaičiaus narių iš LN pasitraukimas pilnai v-bos apvaldytas ir per ateinančius pusę metų nuo posėdžio dienos belikę išmokėti, pagal gautus pareiškimus, tik 500 dol. Tuo tarpu, kai artimoje praityje šis LN smūgis iš pasitraukiančių narių pusės buvo beveik katastrofiškas. Nuo esamų LN nupirkimo, t. y. nuo 1958 m. geg. 1 d., pamečiui pinigų iš LN atsiėmimai buvo tokie:

1958-59 m. 16 šerų, sumoje \$ 1,600
1959-60 m. 28 šerai, sumoje \$ 2,800
1960-61 m. 76 šerai, sumoje \$ 7,600
Nuo 1961 m. geg. 1 d. iki rugp. 21 d. 23 šerai, \$ 2,300
Viso \$ 14,305.
Per tą patį laiką grąžinta pagal paskoios šerų \$ 7,500
Iš viso \$ 21,805.

Ši suma jau išmokėta. Į ją neįeina palūkanos, kurių buvo išmokėta vien tik pasitraukiantiems nariams apie \$2,500.

Didžiausias pinigų atsiėmimas buvo LN sklypą perkant. Nežiūrint šio netikėto didelio finansinio sukrėtimo, LN v-ba padėtį pilnai apvaldė: nė vienas išstojančiam nariui pinigų išmokėjimas nebuvo uždelstas; už LN sklypą š. m. vasario 15 d. buvo sumokėta \$40,000 grūnais. Bankui paskolos jau grąžinta \$7,000 ir belikę \$18,000.

Per 19 šio vėjaus savaitę, senieji ir naujai įstojančios nariai sudarė jau \$25,700. Šia sumą sudarė apie ¼ įnešimų grūnais, o ¾ terminuotais pasiūlymų.

Perėjus prie LN administravimo, p-kas pranešė, kad nuo rugp. 1 d. už kiną Delta gautas \$550 nuomos mėnesiui. Ma noma, kad po 6 mėn. pavyks gauti po \$600. Šiuo metu esant 1 butas ir 2 krautuvės tuščios. LN sklype esanti geležies laužas parduotas po 15 dol. už toną, CNR ir miesto v-ba jau galutinai susitarė geležinkelį For guson g-ję, kuris eina pagal LN sklypą, panaikinti, kas žymiai pakėlė sklypo vertę.

V-ba palankiai išklausiusi p-kos pranešimo, jį priėmė ir pėėjo prie einamųjų reikalų svarstymo, kurių įdomesnius pateikė visuomenei.

LN plytų platinimo vėjų pradėti š. m. spalio 1 d. V-ba priėmė atsistatydinimą iš v-bos Alfonso Patamsio nuo š. m. birželio 26 d. ir Alfonso Pilpavčiaus nuo rugsėjo 1 d. LN Reikalų Vedėjo pareigoms išrinko Adomą Dalangauską ir sekretoriumi Povilą Savicką, pasam

A. LIUDŽIUS, B. L.,

Viešasis Notaras
(Notary Public)

Advokatas iš Lietuvos.

Namų, žemės ar bet kurio biznio pirkimo-pardavimo dokumentų sudarymas ir visi kiti notariniai reikalai.

Teisiniai patarimai.
Morgičiai.

Ištaiga: JA 7-5575;

Namų: FU 3-8928.

20 King Street East,
Hamilton.

TAUPLYK IR SKOLINKIS KOOPERATINIAME BANKELYJE „TALKA“

Išduodamos asmeninės paskolos iki 3,000 dol.,

morgičių paskolos iki 50% turto vertės.

Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas.

Pilnas čekių patarnavimas.

Darbo dienos:

Pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. p. p.

Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro.

20 King St. E. Room 13. Tel. JA-7-5575

dant jam padėjėją techniškam darbui atlikti, mokant ne daugiau 20 dol. mėnesiui.

Pagrindiniu LN lešų telkėju yra v-bos p-kas. Visi v-bos nariai stengiasi jam padėti.

LN šokių vakarui lapkričio 25 d. Knights of Calumet sa lėje visi v-bos nariai surenką po 20 fantų. Kas gali, prašomi pasistengti gauti aukų staliukų loterijai.

V-ba patvirtino naujų LN narių sąrašą nr. 33, pagal kurį LN gauta 5,700 dol.

Pagal gautus o-jų prašymus, Š. Fondui paaukota loterijai fantų, o skautų vasaros stovyklai paremti iš Kultūros Fondo paskirta 10 dol.

Tautos Namų apimties svarstymas atidėtas mėnesiui, nutarus prieš tai atsiklausti liet. ir ganzacijaus raštu, ko jos būsi muose LN norėtų. O-jos irgi prašomos savo sugestijas pranešti LN v-bai raštu iki š. m. rugsėjo 25 d.

Posėdyje dalyvavo 11 v-bos narių ir Kontr. K-jos p-kas J. Bulionis

Tautos Namams vėjus eina pilna įtampa! Ši, 19-toji jo savaitė pasižymi jaunimo domina vimu. 5 nauji ir vienas senasis narys sudėjo 900 dol. ir nuo vėjaus pradžios pasiekta 25,700 dol.

Naujais nariais įstojo su 100 dol. Virginija Jūraitė; gerieji Birkiniai įrašė savo mažąjį Ed vardą Alfonso, mielieji Stasiu liai dukrelę Kristinę, o Vyti. Matusėvičius (100) pridėjo ant rą šimtinę. Gražiausia netikėtu mą padarė Partikų svečiai iš Toledo, Ohio, Mongaudai, atvežę rugp. 18 5 amerikoniškas šimtinės grūnais. Iš susidariusių valiutų skirtumo užsisakė laikraštį ir 7.50 paaukojo LN Kultūros Fondui. LN nariais įrašė Danutę su 300 dol. ir Re giną su 200 dol. Iš viso ši graži šeima jau turi LN 1900 dol. Mielasis Vladas pareiškė, jog tai dar neviskas. Artimoje ateityje įrašys ir likusius 3 savo vaikus (jie iš viso turi 7 vaikus).

Užsisakantieji alyvą iš A. Šimkevičiaus per LN Kultūros Fondą ir sau lengvatų turi ir L. N. paremiam! Kas ateinančiam kūrenimo sezonui tai padarys, jam dovanai bus išvalytas pa vasarį pečius, nuo pataisymų gaus 10% nuolaidos ir LN Kultūros Fondą parems 10 dol. Skambinkime St. Bakšiui JA 9-4662.

GRAŽIOS VESTUVĖS

buvo Rimanto Strimaitio iš Toronto ir Gražinos Latauskaitės rugpjūčio 19 d. Hamiltono lietuvių parapijos bažnyčioje. Jau nuosius prie altoriaus palydėjo J. Grochovski su G. Latauskaitė, M. Zaluskis su N. Latauskaitė, R. Juozaitis ir N. Rickyte, D. Laurinavičius ir V. Meškauskaitė, J. Laurinavičius ir M. Petsche, Mišias atlikę vietos parapijos klebonas, o moterystės sakramentą suteikė jauniosios dėdė iš Čikagos kun. B. Sugintas. Solo giedėjo sol. V. Verikaitis ir Toronto vyrų kvartetas.

Vakare, beveik 200 svečių iš Hamiltono, Toronto ir kt. užpildė Knights of Columbus salę, kurioje prie puikiai paruoštų stalų, vyko vestuvinė puota. Čia jaunavedžius dar kartą sveikino kun. dr. J. Tadarauškas, kun. B. Sugintas, Tėvas P. Urbaitis SDD, Tėvas Rafaelis O

F, kun. Br. Jurkšas, K. Baronas (sporto klubo ir Hamiltono LB valdybos vardu), p. Rožaitis. Taip pat, gauti sveikinimai telegramomis. Už visas dovanas, puikias vaišes, visias padėkojo R. Strimaitis ir vėliau, svečių prašomas, kartu su kitais trims garsiojo Gailevičiaus kvarteto nariais, vėl su darė „pilną sąstatą“, sudainuodamas eilę lietuviškų ir angliškų dainelių. Tuo tarpu kun. B. Sugintas pasinaudojo linksma svečių nuotaika ir parinko aukų 16 Vasario gimnazijai, viso 71,80 dol. Malonu, kad Hamiltono ir Toronto jaunimas, stengiasi kurti tik lietuviškas šeimimas.

PIRMI ŠOKIAI

sporto klubo yra rengiami rugsėjo 30 d. Knights of Columbus saleje. Ta pačia proga, pakviesti ir Rochesterio sportininkai, kurie su hamiltoniečiais sužais draugiškas rungtynes ir vakare dalyvaus bendrame pasilinksminime.

K. B.

SVEIKATOS NESĖKMĖS

Mielai hamiltonietė A. Pulnauskienė, ilgus metus varginama artrio, neseniai buvo paguldyta St. Joseph's ligoninėje operuoti. Nors darytos nuotraukos, jokių skausmų sukeliančių priežasčių neparodė, bet po nios nujautimą po operacijos daktarai patvirtino. Išėjusi ke lio girnelę, rasta girnelės paviršius labai šiurkštus, kas atrodė, įskuldavo nepaprastus skausmus. Nors po operacijos jaučia si gerai, bet iki visiškų pasveikimo, dar atrodė, teks palaukti ilgesnį laiką.

Toje pačioje ligoninėje neseniai gydėsi ir antras hamiltonietis: p. Sakevičius. Jam padaryta sunki operacija. Pona Sakevičiai Hamiltone turi siuntinių siuntimo skyrių, ku nomažas kiekis lietuvių yra pasinaudoję jų malonių patarnavimų. Reikia priminti, kad ponai Sakevičiai, daug dėmesio kreipia lietuviškajam jaunimui ir mielai dalyvauja mūsų tautinėje veikloje.

Sergantiesiems linkime greitai grįžti į sveikųjų eiles.

GERAS MOKINYS

Pieno produktų gamybos savininkų pp. Viskontų sūnus Alioxyzas, pavarasį baigęs 13-ji skyrių, dabar iš egzaminų komisijos gavo egzaminų rezultatus. Jo paties nustebimui egzaminus išlaikė 75,9%. Jau vien dėl neseniai pradėtos vartoti anglų kalbos (anksčiau mokėsi Venecuelio ispanų kalba), jau nąjam Viskontui reikėjo įieiti daug darbo ir laiko, bet tas apsimokėjo ir jaučiasi patenkintas. Tęsti toliau mokslą numatęs Hamiltono McMaster universitete, studijuojant elektros inžineriją.

Vasaros atostogų metu, jaunasis Viskonta padeda tėvams pieno produktų gamyboje, nemažai laiko praleisdamas lėktuvų modelių montavime, kas jo yra labai mėgiama.

Jaunajam lietuviukui, siekiant jo gražaus tikslo, linkime geriausios sėkmės.

DĖL PARENGIMŲ

Spaudoje teko patirti, kad Hamiltono b-nės valdyba su rengusi šiais metais N. M. sutikimą, yra patekusi į finansinius sunkumus. Labai gaila. Mūsų bendr. v-ba, yra mūsų pačių išrinkta, atstovauti mus, taip vietos reikalams, taip bendraujant, su to paties likimo kito mis bendruomenėmis. Viskam reikia kapitalo. Mūsų b-nės v-ba, rengdama minėtą N. M. su tikimą, be abejo turėjo omenyje, suteikti šiek tiek išteklių, ne išvenigiamis reikalams. Ma no manymu, kaltė yra mūsų pačiuose. Renkant kokią nors valdybą, sunku rasti kandidatus, bet už kitus balsuoti, labai mėgsta kiekvienas. Tačiau balsuojant, galbūt ne nepagalvojame, kad išrinktųjų, vykdančių uždėtą pareigą, negalima palikti vienų Dievo valiai. Jokia valdyba, joks valdomasis organas, be mūsų visų paramos, nebūklų padaryti negali. Tami reikalinga mūsų visų parama.

Kaip pav., nepasisekęs parengimas, kuris tikrai turėjo būti pelningas, yra visos bendruomenės kaltė.

Bendruomenė remia mūsų šeštadienį mokyklą, vasario 16-ją gimnaziją ir į bėdą patekusių vietos lietuvių. Šiems tikslams pastojam kelią mes. Kodėl? Ar taip jau esam bėdini? Ne! Nebend biedni dvasioje. Šia proga, aš ir norėčiau atkreipti visų dėmesį dėl mūsų dvasios sustiprinimo lietuviškiems reikalams. Kada dvasioje būsime stiprūs, būsime atsparūs visokiems nedateklams. Nors retkarčiais nusišypsos sau lūtė ir mūsų pačių bendruomenės nariams, patekusiems į ne sėkmę. Juk yra daug, kurie yra tikrai reikalingi pagalbos ir kuriuos galime paremti, tik veikiant bendromis jėgomis. Tad atkreipkim daugiau dėmesio į rengimus tam tikslui pasilinksminimus, bei kitokias pramogas, nes nežinom, gal rytojų mums patiems bus reikalinga pagalba.

V. P.

TRUPUTIS PAPILDYMU...

Atkelta iš 2-ro psl.

3) Gogol Nikolaj Vasiljevičia (VII, 1956 m.) — permažai atžymėta jo ukrainizmas, pradedant kilme (abu du tėvai ukrainiečiai), pavarde (Hohol, tik rusišką mokykloje paversta rusišką Gogolu), jo megiamomis ukrainiškais dainomis, ne tik aiškiai ukrainiškais pirmaisiais apsakymais ir Tarasu Bulba, bet ir vėlesnėmis Rovi zoriui bei Mirusiųjų sieloms uk rainietiškos buities ir saky nosi itaka, taip jog ukrainiečiai apie Hoholį — Gogolį sako: Vin naš, vin ne ich (jis mūsų — uk rainiečių, ne jų — ne mako lių).

4) Gorskis Valerijonas (VII, turi būti Gorski (bent Gorskis) Valerijonas, kaip Gorski Konstantin (1826-1898), ne G. Konstantin (kam lenkui tas rusiškas vardas?); kiti Gorskiai tvarkoje.

5) Himnai 2. Pasaulietiniai (VII, 1956 m.). Be kitų, dar Maironio „Jau slavai sukilo“ kurį laiką eidavo kaip ir himnu, klausytojams sustojant. Taip bent 1919 m. Vilniuje — dar V. Kapsuko valdžios laikais — A. Nezabitauskaites (vėl. Galaunienės) salės scenoje buvo sugiedotas: atrodė, lyg dar prieš tai lietuvių kolo nijose Rusijoje bus ta linkme, bent 1915 — 1917 m., giedota.

6) Illakowiczowna Kazimiera (VIII, 1956 m.) — keista, kad neminima tokių poetinių jos kūrinių, kaip Pora się godzić, panowie Litwini, eilėrašties apie gen. Želigovskę ir kiti, kurie lietuviams yra reikšmingesni kad ir, pav., už jos eilėraščių vaikams; Nepriklausomoje Lietuvoje jie buvo mums žinomi ir aptariam.

Bus daugiau.

1) Dar ir str. Lietuva Tėvynė mūsų (XVI, 1958 m.).

LIETUVI, SKIRK VIENOS DIENOS UŽDARBĮ ŠALPAI

Aukodami šalpai padėsime ateities Lietuvai išlaikyti daugiau sveikų ir darbinių lietuvių.

PATAISYMAS

Įvyko tekstų supainiojimas. Skyriuje iš už geležinės uždangos (3 puslapio) antros skilties ketvirtoji pastraipa užsibaigia čia dedamąja užbaiga.

ninės, buvo apipinama okupant to voratinklais. Bet vis dėlto lietuvių šį šventę švenčia, ir primerkę akis į prievartą, išnaudojo tai, kas jų širdžiai ir papročiams artima ir miela.

Penktoji ir 6-ji to skyriaus pastraipa priklauso skyriui Fil mų menas, ir būtent — paskutiniam jo gabalui, kuris 5-me puslapyje neužbaigtas, nes galas to straipsnio pateko į 3-čią puslapį — į Joninių aprašymo galą. Atsiprašome už šį neapdairumą.

Be knygos nėra kultūros

Viena žinokime: knyga yra tas, kas užpildo ir laisvą laiką, ir nemigo naktis, ir bet kurią negerą nuotaiką. Knyga be to, suteikia naujų minčių, atidaro naujas, plačias padairas ir patenkina dvasiškai. Todėl įsigykime sau ir dovanų artimiesiems, vaikams ir jaunimui.

Plokštelės. MILŽINO PAUNKSMĖJE,	
3 ilgo grojimo, 3 valandoms su puikiu albumu. . .	\$ 15 00
Plokštelė, ŽIRGINĖLIAI, ilgo grojimo . . .	\$ 5 00
B. Brazdžionis. VIDUDINIO SODAI.	\$ 4 00
Rapolas Skipitis. NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ	
STATANT. Atsiminimai.	\$ 5 00
A. Tulys. TŪŽŲ KLUBAS. Novelės.	\$ 3 00
Topografinis ŽEMĖLAPIS, 125 lapai.	
Sužymėti kaimai ir vienkemiai.	25 00
Liet. liaud. menas. MEDŽIO DIRBINIAI	6 00
A. Baranauskas. KALVOS IR LANKOS.	1 50
V. Pietaris. ALGIMANTAS. I ir II tomai.	4 00
Prof. J. ERETAS. STASYS ŠALKAUSKIS.	5 00
Pr. Naujokaitis. UPELIAI NEGRĮŽTA Į KALNUS, rom. . .	5 00
Jonas Mačys - Kėkštės. POEZIJA.	2 00
Alb. Baranauskas. SNIEGO PLATUMOS.	1 30
Sventoji istorija. SENASIS ĮSTATYMAS.	1 00
F. E. Sillanpaa. SILIJA. Romanas.	3 50
Selected Lithuanian. SHORT STORIES.	5 00
M. Biržiška. DĖL MŪSŲ SOSTINĖS.	3 00
V. Ramonas. MIGLOTAS RYTAS.	2 00
J. Sužiedėlis. ŽALGIRIS.	2 00
Felix Timmerman. KAIMIETIŠKOJI PASAKA.	1 50
Skaitymai. SAUJA DERLIAUS.	6 00
J. Savickas. ŽEMĖ DEGA. I ir II t. po	\$ 3 00
A. Žmuidzinavičius. PALETĖ IR GYVENIMAS	\$ 6 00
R. Spalis. GATVĖS BERNIUKO NUOTYKIAI	\$ 3 50
A. Radžius. PAUKŠČIŲ TAKAS.	\$ 1 50
Dr. A. Šešplaukis. PRATIMINĖ LIET. KALBOS	
GRAMATIKA	4 00
A. Merkulis. TUMAS VAIŽGANTAS	6 00
Dr. J. Kaškelis. KOMUNIZMAS BE KAUKĖS	1 50
7-tos Lietuvos dienos METRASTIS	\$ 1 00
N. Mazalaitė. PJOTIES METAS. Romanas.	\$ 3 75
Kazys Jakubėnas. ŪZIA MELSVAS ŠILAS	\$ 4 00
Maironis. RINKTINIAI RAŠTAI I ir II tomų po.	\$ 3 50
J. Savickas. ŠVENTOJI LIETUVA. Romanas.	\$ 3 00
I. Joergo. TAIKA ATEINA Į SLĖNĮ. Romanas.	\$ 1 25
J. Sužiedėlis. ŽALGIRIS. Romanas.	\$ 1 25
E. Ožėskienė. PRIE NEMUNO. Romanas.	\$ 5 00
Grimų PASAKOS. Iliustruota.	\$ 3 00
St. Būdavas. RŪSTI SIENA. Apysaka.	\$ 1 40
A. Giedrius. PASAKĖČIOS.	\$ 2 00
J. Ignatonis. IR NEVESK Į PAGUNDĄ. Romanas.	\$ 3 00
J. Gandraus. IŠ LIETUVOS MUZIKINĖS	
KŪRYBOS ISTORIJS.	\$ 4 00
A. Gustaitis. LIETUVA — EUROPOS NUGALĖTOJA,	
ilustruota	\$ 2 50
Algirdas Gustaitis. ALGIS TRAKYS IR TAKSIUKAS	
SLEIVYS. Jų nutikimai Lietuvos kaime. Kova su	
gaidžiu.	\$ 2 00
Bronys Raila. TAMSIAUSIA PRIEŠ AUŠRĄ	5 00
Mykolas Slezevičius. KELIŲ AUTORIŲ	
ATSIMINIMAI	\$ 5 00
Fr. Mauriac. GIMDYTOJA, romanas	1 75
A. Kutkus. ARTISTO ATSIMINIMAI	2 00
Levinskas - Banišauskas, ANGLIAKASIŲ ATSIMI-	
NIMAI	3 00
J. M. Valter. SIDABRAS PRIE SANDAVAKO,	
Sibiro romanas	1 25
Lietuviškasis LIBERALIZMAS, 12 autorių	3 00
Mokyklai ir gyvenimui. LIETUVOS ŽEMĖLAPIS	3 50
Su aiškinimais, vietų vardais ir tt.	
Žurnalas LIETUVA	0 50
M. Katiliškis. MISKIAIS ATEINA RUDUO Romanas \$	5 00
P. Babickas. DRAMBLIO KOJOS.	\$ 2 00
S. Miglinas. PAVERGTJOJI LIETUVA	1 50
S. Miglinas. LIETUVA SOVIETINĖS AGRESIJOS	
DOKUMENTUOSE.	1 50
„STUDENTŲ VARPAS“	0 50
J. Mingirdas. PATARLĖS, PRIEŽODŽIAI, POSAKIAI	
„VARPAS“ (dvigubas)	2 00
Dr. J. Prunskis. RINKTINĖS MINTYS	\$ 4 00
J. Simonaitytė. PENKIŲ PAVASARIŲ AUDROJ.	2 50
E. Bačelis. KOLCHOZAI LIETUVOJE	0 50
Karolė Požeraitė. DIDVYRIŲ ŽEMĖ.	1 50
Paulius Jatulis. PO TUKSTANČIAIS KAUKIŲ	1 50
V. Čižiūnas. TAUTINIS AUKLĖJIMAS ŠEIMOJE	1 50
B. Pūkelevičiūtė. METOGĖS.	1 00
Merimee. KOLOMBA, romanas.	2 50
B. Stundžia. BURIAVIMAS IR JORININKYSTĖ.	2 00
K. Požeraitė, NUSIDĖJĖLĖ, romanas	\$ 2.—
J. Gruodis, VISUR TYLA, AGUONĖLĖS, RŪTA,	
RUČIAGĖLĖS	\$ 1 50
Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI ir MINTYS	\$ 1 50
P. Orinitaitė, MARTI IŠ Miesto	\$ 0 75
V. Tamulaitis, SUGRĮŽIMAS	\$ 1 10
Vytenis, RAUDONOJI ŽVAIGŽDĖ, žudynės	\$ 0 75
Prof. Roemeris, LIETUVOS SOVIETIZACIJA	\$ 0 25
Pinigus siųskite adresu: 7722 George St., Ville Lasalle,	
Montreal 32, P. Q., Canada.	

ATVYKĘ IŠ LIETUVOS... nos, palyginus su valstybine, tai, kaip čia sakoma, — „spekuliuojama“, iš rankų įrankas leidžiant tam tikras prekes, dirbant dvigubus darbus ir užimant tarnybas dviejose, trijo se vietose, nedamiejan. Bet kas čia yra ypač išsivystę visa me krašte ir, kaip koks piktas vėžys, išbrovęs į tautos kūną, yra masinis vogimas, vagystės.

Bus daugiau.
● Frankfurte, Vokietijoje, pavasario mėgės metu buvo di dle muzkois instrumentų paroda, kurioje dalyvavo daugelio valstybių firmos.
● Istambule įsteigta antra Tur kijoje valstybinė opera. Lig šiol tebuvo tikrai Ankaroje.

VISUS TAUTIEČIUS MALONIAI KVIEČIAME DALYVAUTI DIDŽIOJOJE VISŲ KANADOS IR JAV LIETUVIŲ SOLIDARUMO
BEI ŠEŠIASDEŠIMTIES METŲ LIE TUVIŲ ĮSIKŪRIMO KANADOJE SUKAKTUVIŲ ŠVENTĖJE —

Aštuntojoje Kanados Lietuvių Dienoje

LIETUVIŲ DIENOS PROGRAMA

ŠEŠTADIENĮ: rugsėjo 2 dieną:

Meno Parodos lankymas pradedant 10 val. ryto Vienuolyno salėje, 1450 rue de Seve, greta Aušros Vartų bažnyčios. Parodos atidarymas penktadienį 8 val. vakaro.

Sporto Žaidynių pradžia 10 val. ryto, atidarymas 1 val. po pietų Richard mokykloje, 4480 Champlain St., Verdun. Šachmatai — Aušros Vartų salėje, 1465 rue de Seve.

Subuvimas - Balius, Jaunimo vakaras, Senimo pagerbtuvės, Sporto prizų įteikimas — Slovakų salėje, 7220 Hutchison St. (kampas Jean Talon), — 7 val. 30 min. vakaro.

SEKMADTENĮ, rugsėjo 3 dieną:

Eisena, Jaunimo, dalyvaujant ir visiems kitiems lietuviams, punktualiai 10 val. ryto iš Aušros Vartų salės, 1465 rue de Seve, į Verduno Auditoriją, 4110 LaSalle Blvd. Prieš tai prie

kuri įvyksta šį savaitgalį Montrealyje rugsėjo mėnesio 2—4 dd.

Aušros Vartų susirenka ir visos mašinos, su specialiais Dienos plakatais. Iššv. Kazimiero parapijos jos atvyksta bendra vilke išne ir po to nuo Aušros Vartų bažnyčios lydi eisena.

Pamaldos katalikams Verduno Auditorijoje, 4110 LaSalle Blvd., 11 val. 30 min. punktualiai. Pamaldas laiko iš Perno atvykęs Prelatas V. Tulaba, dalyvaujant pamaldose Montrelio Kardinolui J. Em. Paul Emil Leger. Evangelikams pamaldos Evangelikų bažnyčioje, 3594 Jeanne Mance, Montreal. Pamaldas laiko Kun. A. Jurenas. 12 val. 30 min.

Aktas - Koncertas Verduno Auditorijoje, 4110 LaSalle Blvd., 2 valandą po pietų.

Koncerte dalyvauja:

Lietuvos Operos solistė
ELZBIETA KARDELIENĖ su K. SMILGEVIČIUM.

Čikagos lietuvių operos solistas
STASYS BARANAUSKAS su ST. GAILEVIČIUM.

MONTREALIO, TORONTO, HAMILTONO,

ROCHESTERIO IR CHICAGOS

tautinių šokių sambūriai, vadovaujant

JUOZUI PIEČIČIUI

ir šokiams grojant lietuvių liaudies instrumentų orkestrui, vadovaujamam muziko ZIGMO LAPINO.

Jaunimo subuvimas 7 val. vakaro, dalyvaujant visam Montrelio jaunimui, Aušros Vartų salėje, 1465 rue de Seve.

Radio CHRŠ, banga 1090, pusantros valandos — tarp 6 ir 7 30 val. vakaro. Bus pranešimai lietuvių kalba, komentarai prancūzų kalba ir daug muzikos. Valandą veda IRENA LUKOŠE VICIENĖ.

VISUS LIETUVIUS MALONIAI KVIEČIA DALYVAUTI AŠTUNTOJOJE LIETUVIŲ DIENOJE IR VISUS DALYVAUJANČIUS NUOŠIRDŽIAI SVEIKINA

Aštuntajai Kanados Lietuvių Dienai Ruošti Komitetas.

MONTREAL

PAMALDOS EVANGELIKAMS

Montrealyje bus rugsėjo 3 d. 12 val. 30 min. St. John's Lutheran Church, 3594 Jeanne Mance St. Pamaldas laikys kun. A. Jurenas. Prašome kuo skaitlingiausiai atsilankyti.

BANKAS „LITAS“

ryšium su 8 Kanados Lietuvių Diena Montrealyje, ateinantį sekmadienį, rugsėjo mėn. 3 d. neveiks. Turintieji reikalų, prašomi juos atlikti darbo dienos paskelbtomis valandomis.

Banko „Litas“ valdybos posėdis, pirmas po vasaros atostogų, įvyks įprastu laiku — antrąjį rugsėjo mėnesio sekmadienį, 8.30 val. ryto banko patalpose prie A. V. parapijos salės.

● **Solistas** St. Baranauskas-Baras askrenda į Montrealį dalyvauti Lietuvių Dienos koncerte penktadienį, 10 val. vakaro.

● **P. O. Ilevičienė**, kaip kasmet, taip ir šiemet vasaros praleisti yra atvykusi iš Floridos į Montrealį.

● **P. Jankevičius** pasisuos išvykti į Kaliforniją, pas sūnų.

● **Ona Dranginienė** serga. Kadangi anksčiau gyveno ilgus metus Montrealyje, tai grįžo iš Amerikos ir gydosi Hospital St. Maria Goretti, 16170 Notre Dame Est, prie Richelieu parko. Prašo pažįstamus aplankyti.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS ŽINIOS

Grybų vakarienė šv. Kazimiero parapijoje rugsėjo 30 d., šeštadienį.

Rinkliava sekmadienį 110 dol. 5 ct.

Eisenai mašinos susirenka šį sekmadienį prie bažnyčios 9.30 v. ryto.

● **Pakrikštyta** pirmagimė p. J. ir Br. Nedvarų dukrelė Kristinos vardu. Krikštateviais buvo p. K. Kubilienė ir p. Nedvaras iš Čikagos. Ta proga iš Čikagos laikėsi ir buv. montreale t. p. Anilienė su dukrele.

● **Pp. Jaunių** šeima atostogaus praleido Worcester, Mass., pas gimines.

● **Stankevičienė**, snj., susirgo ir paguldyta į ligoninę operuoti.

NEUTRALIUOSIUS

Rugsėjo 1 d. Belgrade, Jugoslavijoje, įvyks vad. neutralių valstybių atstovų suvažiavimas. Šiuo metu, kada du valstybių kontingentai: komunistinis su Sovietų Sąjunga priešakyje ir laisvojo pasaulio demokratinės valstybės su Jungtinėmis Valstybėmis priešakyje, gana įtemptai stovi vienas prieš kitą, atsiranda daug valstybių, ypač naujųjų Azijos ir Afri-

Dr. V. PAVILANIS

3439 Beaconsfield,
N. D. G., Montreal.
HU 1-8437

Dr. A. O. JAUGELIENĖ

Dantų Gydytoja
1410 Guy St., I a. 11 kamb.
WE 2-6662; namų PO 8-8096

ADVOKATAS

STASYS DAUKSA, LL. D.
4 Notre Dame St. E.
Suite 901
UN 1-8933

ADVOKATAS

JOSEPH P. MILLER,
B. A., B. C. L.
Suite 205
168 Notre Dame St. E.
UN 6-2063 ir UN 6-2064

Resid.: 40 Lafleur,
LaSalle. DO 6-1570

NOTARAS

JUOZAS BERNOTAS
B. A., B. C. L.
215 St. James West,
7 augštas.
Tel.: AV 8-3115.

Povilo Joco Restoranas

PAUL'S RESTAURANT & DELICATESSEN

3852 WELLINGTON STR., VERDUN,

vienas blokas nuo Verduno Auditorium,

Aštuntosios Lietuvių Dienos dalyviams

veiks nuo penktadienio iki trečiadienio ir

duos specialų patarnavimą.

kos žemynuose, kuriuose pasi-
taiko pakankamai sveikos nuo
vokos suprasti pavergtosios Eu-
ropos tautos. Tačiau ligi šiol tik
drąsiai, kartais viešai apie tai
kai kurios iš jų ir tik visai ne
prisimindavo.

Įvertindamas šios neutralių
jų konferencijos reikšmę, PE
TS (Pavergusių Europos Tau-
tų Seimas) rugpjūčio 16 dieną
išsiuntinėjo visų neutralių
valstybių vyriausybės memo-
randumą.

Memorandume sakoma,
kad pagal JT nuostatus, visos
tautos, didelės ar mažos, turin-
čios turėti savo atstovus JT ir
būti šios organizacijos pilnatei-
siais nariais. Bet Pabaltijo vals-
tybės — Lietuva, Latvija ir Es-
tija, kurios tarp paskutiniųjų
dviejų pasaulinių karų buvo
sios Tautų Sąjungos nariais, da-
bar esančios Sovietų Sąjungos
aneksuotos, paverstos naujo
modelio kolonijomis ir joms at-
imtos teisės save pasaulio tautų
šeimoje reprezentuoti. Kitos
Rytų ir Vidurio Europos vals-
tybės į Jungtines Tautas priim-
tos tik kaip mainų objektas.

Jos visos esančios visiškai So-
vietų Sąjungos priklausomybės
je. Tad nors jos ir turinčios JT
marionetines atstovybes, bet jos
nereprezentuojančios savo tau-
tų valios, o tik Kremliaus no-
rus ir reikalavimus.

Memorandume neutraliesiems
pirminama visos devynios pa-
vėrgtosios Europos tautos su
100 milijonų gyventojų, turin-
čios visas teises būti JT pilna-
teisiais nariais.

LaSalle, Bronx Park, 5 kamb.
dupleksas, statytas prieš 7 me-
tus. Labai gerame stovyje, ne-
toli upės. Kaina \$18,500.

LaSalle, Riverside Park, 4 bu-
tai po 4 ir 5 atskirus kambarius.
Garažas, centralinis šildymas,
aliuminijaus langai.
Užbaigtas rūsys.

ARCH Realities R'd.
Pr. Rudinskis, HU 1-2957
2415 Park Row East N. D. G.

LaSalle, Bronx Park, 5 kamb.
dupleksas, statytas prieš 7 me-
tus. Labai gerame stovyje, ne-
toli upės. Kaina \$18,500.

LaSalle, Riverside Park, 4 bu-
tai po 4 ir 5 atskirus kambarius.
Garažas, centralinis šildymas,
aliuminijaus langai.
Užbaigtas rūsys.

LaSalle, Riverside Park, 4 bu-
tai po 4 ir 5 atskirus kambarius.
Garažas, centralinis šildymas,
aliuminijaus langai.
Užbaigtas rūsys.

LaSalle, Riverside Park, 4 bu-
tai po 4 ir 5 atskirus kambarius.
Garažas, centralinis šildymas,
aliuminijaus langai.
Užbaigtas rūsys.

LaSalle, Riverside Park, 4 bu-
tai po 4 ir 5 atskirus kambarius.
Garažas, centralinis šildymas,
aliuminijaus langai.
Užbaigtas rūsys.

LaSalle, Riverside Park, 4 bu-
tai po 4 ir 5 atskirus kambarius.
Garažas, centralinis šildymas,
aliuminijaus langai.
Užbaigtas rūsys.

LaSalle, Riverside Park, 4 bu-
tai po 4 ir 5 atskirus kambarius.
Garažas, centralinis šildymas,
aliuminijaus langai.
Užbaigtas rūsys.

LaSalle, Riverside Park, 4 bu-
tai po 4 ir 5 atskirus kambarius.
Garažas, centralinis šildymas,
aliuminijaus langai.
Užbaigtas rūsys.

LaSalle, Riverside Park, 4 bu-
tai po 4 ir 5 atskirus kambarius.
Garažas, centralinis šildymas,
aliuminijaus langai.
Užbaigtas rūsys.

LaSalle, Riverside Park, 4 bu-
tai po 4 ir 5 atskirus kambarius.
Garažas, centralinis šildymas,
aliuminijaus langai.
Užbaigtas rūsys.

Taupyk ir skolinkis

SAVO KREDITO KOOPERATYVE „LITAS“

Santaupos pilnai apdraustos. Paskolos lengvai ir greitai
duodamos bet kokiam geram tikslui. Bankas veikia: Šiokia
dieniais 1451 Crawford Bridge Ave, Verdun — pirmadi-
niais nuo 10 iki 1 val., ir nuo 7 iki 8 val., trečiadieniais ir
penktadieniais nuo 7 iki 8 val. Sekmadieniais Aušros Vartų
Parapijos salėje nuo 10 val. 30 min. iki 1 val.

Visais paskolų reikalais kreiptis pas Ved. padėjėją

Pr. Rudinską, tel. HU 1-2957.

Pirm. J. Bernotas, AV 8-3111. Ved. D. Jurkus PO 7-4280

TORONTO

TORONTO EKSURSIJA Į MONTREALĮ

Šį penktadienį Toronto Ben-
druomenės valdyba organizuo-
ja ekskursiją traukiniu į Mont-
realį, į aštuntąją Lietuvių Die-
nų. Ekskursija išvyks penkta-
dienį po pietų 5 val. 15 min. ir
Montrealį pasieks 11.30 naktį.
Informacijų duoda P. Baraus-
kas RO 6-0832 ir V. Buželis
RO 6-3135.

LIETUVOS KARO MOKYK- LOS 18 LAIDOS

karininkų suvažiavimas įvyks
ta Toronte šį savaitgalį. Iš įvai-
rių Kanados ir Amerikos vietų
suvažiuoja tos laidos karininkai.

Labai gaila, kad suvažiavi-
mas ruošiamas ne Montrealyje,
nes tuo pačiu laiku galima bu-
vo, kaip sakoma, „nušauti du
zuikius“ — dalyvauti karininkų
suvažiavime ir drauge dalyvau-
ti ir aštuntoje Lietuvių Dieno-
je.

PASIKALBĖJIMAS...

Atkelta iš 1-mo psi.

pės. Vienybės jau nebus. Šauks
Talka, aiškiai nedalyvaus Vli-
kas su visomis jo grupėmis.
Šauks Altas, jis nekviess pir-
mon eilėn Amerikos LB-nės.
Gal geriausia jei šiandien šauk-
tų tokią konferenciją Lietuvos
Diplomatinė Tarnyba? Nors ir
tai abejoju reikalingu susiklau-
symu. Bet ji nesiims jokio aiš-
kaus visuomeninio darbo. Tuo
labiau kad tų visuomeninių or-
ganizacijų ir institucijų yra ap-
čiai, tik jos dėl ambicijų (kal-
bėkime atvirai!) negali susitar-
ti net dėl pradinės iniciatyvos.
Kartoju — pasitarimas būtinas
ir dar šiais metais.

— Jeigu Tamsta sutinki, kad
pasitarimas yra būtinas, tai ar
Tamsta nemanai, kad tokiame
pasitarime būtų tinkamiausia
vieta — Kanada, eventualiai —
Montrealis ar Torontas, — nes
Kanada kol kas yra mažiausiai
kuo nors užsiągažavusi, ir
kita vertus, — Kanadoje kon-
ferencija sudarytų gal net di-
desnį, ryškiau pastebimą efek-
tą?

— Kur šaukti tokį pasitari-

— Kur šaukti tokį pasitari-

— Kur šaukti tokį pasitari-

— Kur šaukti tokį pasitari-

— Kur šaukti tokį pasitari-

— Kur šaukti tokį pasitari-

— Kur šaukti tokį pasitari-

— Kur šaukti tokį pasitari-

— Kur šaukti tokį pasitari-

DIDELĖS LATVIŲ IŠKILMĖS

Šį ilgąjį savaitgalį Toronte
vyksta didelės latvių iškilmės.
rugs. 31 d. Centrinėje bibliote-
koje, College St. atidaroma pa-
roda; rugsėjo 2 d. Maple Leaf
Gardens salėje bus dainų šven-
tė, kurioje dalyvaus iš Kana-
dos ir JAV 35 chorai su 1000
dainininkų; rugsėjo 3 d. Versi-
ty Arenoje bus tautinių šokių
festivalis. Lietuviai, kurie nega-
lės atvykti į Aštuntąją Kan-
dos Lietuvių Dieną, kviečia-
dalyvauti brolių latvių šiame di-
džiuliam pasirodyme ir didin-
goje šventėje.

MUZ. ST. GAILEVIČIAUS

piano studija pradeda veikti
nuo rugsėjo mėn. 6 d. Norintie
ji įstoti nauji mokiniai gali kre-
ptis tel. RO 3-4885, tarp 2—4
v. pp. arba vakarais į Lietuvių
namus.

● **Prof. V. Gruodis** su šeima,
kurį laiką gyvenęs Ottawoje,
atsikėlė į Torontą ir čia nori pa-
stoviai įsikurti.

● **Paramos** bankas taip išpietė
operacijas, jog pasirodė, kad
turimos patalpos darosi perma-
žos.

mą — tai sąlygų reikalas. Ga-
lėtų jis būti ir Kanadoje, ir To-
ronte ir Montrealyje. Tik ir vėl:
kaip amerikietis ar Amerikos pi-
lietis važiuos į tokią mažą vals-
tybę? Ir vėl ambicijos! Šį kar-
tą amerikoniškos. Tiesa, tai
skamba juokais, bet tai irgi liūd-
nas faktas. Ir visai nerimtas. Už
medžių jau nesugebame pačios
grios matyti: už savo mažiukų
intereselių nematome pačios
Lietuvos.

Dėkodamas PLB pirminin-
kui už atvirą ir aiškų pasisaky-
mą, aš noriu paklausti visus tau-
tiečius: ar mums taip ir pasilikti
„už medžio, nematant girios“?
J. Kardelis.

DISTR. ESTATE BROKERS

177 Sherbrooke W. VI 2-8501

Pastatai — Žemė
Draudimas — Paskolos

Park Extension, netoli Jean
Talon 4 butai po 4 atskirus
kambarius. Nauji, nuomininkų
apsilidomi. Pajamos 3 po \$ 75,
00 ir \$ 70,00. Kaina \$ 28,000.
Įmokėti \$ 10,000.

F. Adamonis. RA 2-2472.

K. GUDZIONAS

MASSON FURS

Parduoda gatavus, siuva
naujus, remoduliuoja ir tai
so senus

kailinius paltus.
Vasarai saugus išlaikymas
su apdraudimu.

3365 Masson St.,
Montreal.

Tel. RA 1-6005.

Dr. E. Andrukaitis

956 SHERBROOKE E.
Tel.: LA 2-7236

Nosies, gerklės ir ausų
specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND
78 St. Joseph Blvd. W.
VI 2-9958